

MAHASARAKHAM
UNIVERSITY

วารสาร

สารคาม

SARAKHAM JOURNAL
MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2557 ISSN 1906-893X

วารสารสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2557 ISSN : 1906-893X

เจ้าของ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิชาการ งานวิจัยและองค์ความรู้ที่เป็น Best practice ที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาสถาบัน เป็นสื่อกลางแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงวิชาการ ของนักวิจัยสายสนับสนุนและสายวิชาการ โดยมีขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่ปรึกษา

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ ปั้นน้อม

รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธ เนื่องเฉลิม

รองศาสตราจารย์สิทธิพร ภิรมย์รื่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรศิริ ปิยะพิมพ์ลสิทธิ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิคม นาคอ้าย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรพจน์ พรหมสัตยพรต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอื้อมพร หลินเจริญ

อาจารย์ ดร.ชำนาญ ปาณางษ์

อาจารย์ ดร.ทิพย์สุดา จันทร์แจ่มหล้า

อาจารย์ ดร.เทิดศักดิ์ สุพันธ์

อาจารย์ ดร.นำผึ้ง อินทะเนตร

อาจารย์ ดร.บัณฑิตา อินสมบัติ

อาจารย์ ดร.สิริศักดิ์ อาจิวิชย์

อาจารย์ ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง

Mr. Paul Alexander Dulfer

นางฉวีวรรณ อรรคะเศรษฐ์รุ่ง

เลขานุการ

นางสาวพัทตรีวิไล จันทร์ลอย

ผู้ช่วยเลขานุการ

นางพิชชา โชติวรรณกุล

นางจิรารัตน์ ภูสีฤทธิ์

สำนักกองบรรณาธิการ กองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150

โทรศัพท์ 0-4375-4416 ภายใน 1754

ราคาปก ฉบับละ 170 บาท

ราคาสมาชิก รายปี 2 ฉบับ 300 บาท, รายสองปี 4 ฉบับ 550 บาท

บรรณาธิการ

วารสารสาระคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์โดยได้รับความสนใจและเป็นที่ยอมรับจากนักวิจัยสายสนับสนุน รวมถึงนักวิชาการ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยทั่วประเทศที่ได้ส่งบทความวิจัยและบทความวิชาการมาตีพิมพ์ ซึ่งบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ได้ผ่านการกลั่นกรองจากกองบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ซึ่งทำให้วารสารสาระคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีมาตรฐานดียิ่งขึ้น วารสารสาระคามฉบับนี้ประกอบด้วยบทความวิจัยจำนวน 6 บทความ และเป็นผลงานจากบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัย 5 บทความ และผลงานของบุคลากรสายวิชาการภายนอกมหาวิทยาลัย 1 บทความ

วารสารสาระคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ยินดีต้อนรับบทความวิจัยและบทความวิชาการของบุคลากร นักวิจัยสายสนับสนุน บุคลากรสายวิชาการ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยมหาสารคาม กองบรรณาธิการเปิดกว้างและพร้อมต้อนรับต้นฉบับของท่านในทุกสาขาวิชาและวิทยาการที่เกี่ยวข้อง วารสารสาระคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ยินดีที่ได้เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ผลงานหรือบทความที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กรและวงการศึกษาต่อไป

สารบัญ

สภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์
ของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม..... 1

ขนิษฐา ยลอนันต์, คณิงนิตย์ สายสิงห์

**Conditions and expectations for using the Electronic
Document Management System of the supporting staff
at Mahasarakham University**

Khanittha Yolanan, Kanuengnit Saiysing

การบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรธานี..... 18

ชีวิน อ่อนละออ, สุวคนธ์ ภาวะชาติ

**Resource Management in the Child Development Center Office
Tambon Administration Organization Udon Thani**

ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะหลักของนักวิชาการศึกษา
ในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม..... 30

นัยนา ดรชัย, อังคณา ศรีมูลตรี

**The Factors Influencing on Performances through Academics'
Core Competency in Mahasarakham University**

Naiyana Dornchai, Angkana Srimultri

การรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ในภาคกลางและภาคเหนือ..... 47

พวงพร งามสุทธิ

**Perception of Mahasarakham University Public
Relations Media of Matthayomsuksa 6 Students
in the Central and North Regions of Thailand**

Puangporn Ngamsutthi

ปัญหาในการจัดทำหลักสูตรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ..... 62

โรชนี ทุ่นทอง

**Problems in the Process of Establishing Curriculum
of Mahasarakham University on Thai Qualifications Framework
for Higher Education**

Rochini Thunthong

การศึกษาสาเหตุของการไม่สำเร็จการศึกษาตามแผนการเรียน
ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม..... 79

สังวาล ศิริ, อมต ชุ่มพล

**The Study of the Causes of the Failure to Complete the Degree
in Accordance with the Study Plan of Undergraduates,
Mahasarakham University**

Sangwan Siri, Amata Choopol

สภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Conditions and expectations for using the Electronic Document Management System of the supporting staff at Mahasarakham University

ขนิษฐา ยลอนันต์¹, คณิงนิตย์ สายสิงห์²
Khanittha Yolnun¹, Kanuengnit Saiysing²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย บุคลากรสายสนับสนุนที่สังกัดคณะ/หน่วยงานในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 329 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งตามกลุ่มสาขาวิชา/คณะ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ One-way ANOVA ผลการวิจัยพบว่า

¹ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป, กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² นักวิเคราะห์นโยบายและแผน, กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Policy and Planning Analyst, Planning Division, President's Office, Mahasarakham University

² Policy and Planning Analyst, Planning Division, President's Office, Mahasarakham University

สภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า สภาพปัจจุบันของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประเมินผลการรับ - ส่ง เอกสารผ่านระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ รองลงมา คือ ด้านความสามารถระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์, ด้านการบริหารจัดการระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ และด้านความพร้อมของบุคลากรในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประเมินผลการรับ - ส่งเอกสารผ่าน ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ รองลงมา คือ ด้านความสามารถระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ด้านการบริหารจัดการระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ และความพร้อมของบุคลากรในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์

ผลการเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด พบว่า สภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคามทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

คำสำคัญ : สภาพปัจจุบัน, ความคาดหวัง, ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์

Abstract

This research aims to study and compare conditions and expectations in the use of electronic documents by the supporting staff at Mahasarakham University. Stratified random sampling of 329 personnels by type of staff position within the staff and faculty departments was utilized. Statistical sampling methods used included percentage, mean, standard deviation, and One-way ANOVA.

The overall current conditions and expectations in the use of the Electronic Document by the supporting staff of Mahasarakham University is in the average level. The highest average is the evaluation of sending and receiving electronic documents, followed by the capability of the Electronic Document Management System, then the management of the Electronic Document System, and finally the availability of personnel in the use of Electronic Documents

The overall expectation of using the Electronic Document by the supporting staff of Mahasarakham University is in the high level. The highest average is the evaluation of sending and receiving electronic documents, followed by the capability of the Electronic Document Management System, then the Management of the Electronic Document System, and finally the availability of personal in the use of Electronic Documents

Comparison of conditions and expectations of the use of the Electronic Document System by the supporting staff of Mahasarakham University. The implementation of the Electronic Document System by facultymembers found that the present condition and expectation of using electronic documents by supporting staff in the four ways is statistically significant at the .05 level.

Keywords: Conditions, Expectations, Electronic Document Management System

บทนำ

ระบบงานสารบรรณเป็นระบบที่เกี่ยวข้องกับเอกสารและเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาองค์กร ประกอบด้วยการจัดทำการรับส่ง การจัดเก็บรักษา การยืมและการทำลายเอกสาร (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย

งานสารบรรณ พ.ศ.2526 ผู้รักษาการตามระเบียบ คือปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีผลบังคับใช้เมื่อ 1 มิถุนายน 2526 ซึ่งระบบสารบรรณแบบเดิมมีความซับซ้อนในการปฏิบัติงานทำให้เกิดความล่าช้าและสิ้นเปลืองทรัพยากร เช่น กระดาษ และเวลาในการทำงาน สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้

พัฒนาระบบงานสารบรรณแบบเดิมให้เป็นระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-Office) หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า “ระบบสารบรรณออนไลน์” และได้ดำเนินการแก้ไขระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณควบคู่กับการพัฒนาระบบงาน นอกจากนี้ ได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2547 ได้มอบหมายให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เป็นหน่วยงานหลักและสำนักงานปลัดนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานรองในการพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549)

มหาวิทยาลัยมหาสารคามเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วไม่ว่าจะเป็นการพัฒนามหาวิทยาลัยทางกายภาพ สิ่งแวดล้อม อาคารสิ่งก่อสร้างรวมถึงพัฒนาการของจำนวนนิสิตที่ปัจจุบันมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นโดยตลอด การพัฒนาของมหาวิทยาลัยในทุกด้านอย่างรวดเร็วนี้ จำเป็นต้องอาศัยบุคลากรเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ซึ่งทั้งนี้บุคลากรภายในมหาวิทยาลัยมีทั้ง

บุคลากรสายวิชาการและบุคลากรสายสนับสนุนที่จะเป็นผู้ดำเนินการพัฒนามหาวิทยาลัย ให้มีความก้าวหน้า ดังนั้นบุคลากรจึงถือได้ว่ามีความสำคัญอย่างมากต่อมหาวิทยาลัย เนื่องจากมหาวิทยาลัยจะดำเนินการใด ๆ ต่อไปได้ก็ต้องอาศัยบุคลากรในการผลักดันและสนับสนุนนโยบายของมหาวิทยาลัยนั่นเอง

จากการพัฒนาอย่างรวดเร็วของมหาวิทยาลัยมหาสารคามนี้ ทำให้ต้องมีการกำหนดนโยบายหรือกระบวนการทำงานเพื่อให้การพัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการนำความทันสมัย และนำเอาเทคโนโลยีในปัจจุบันมาปรับใช้ในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยมหาสารคามจึงถือว่ามี ความสำคัญและจำเป็นต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้ โดยเฉพาะการปฏิบัติงานด้านงานเอกสารที่มีความสำคัญ ในการติดต่อ ประสานงาน รวมถึง การรับ - ส่งข้อมูลข่าวสารกันภายในหน่วยงานหรือภายนอกหน่วยงาน เพื่อช่วยให้การดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานมีการดำเนินงานตามนโยบายหรือตามกระบวนการทำงานของมหาวิทยาลัย ปัจจุบันมหาวิทยาลัย จึงนำเอาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการปฏิบัติงานด้านงานเอกสารเพื่อสนับสนุน

การปฏิบัติงานด้านเอกสารให้สอดคล้องกับนโยบายของประเทศซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติงานจำเป็นต้องมีระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มาช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานและบริหารงานในองค์กร เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านเอกสาร มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงได้ให้ความสำคัญกับการนำเอาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการบริหารงานด้านเอกสารเพื่อรับส่ง จัดเก็บ ประชาสัมพันธ์ แจกเวียนเอกสาร ทำให้ปัจจุบันทุกหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย ต้องใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ในการดำเนินงานด้านเอกสารทุกประเภท นอกจากนี้บุคลากรในมหาวิทยาลัย ทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุนจำเป็นต้องหันมาให้ความสนใจและใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์เพื่อปฏิบัติงานด้านเอกสาร จากสภาพการณ์ดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งสามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงระบบและปรับปรุงการทำงานด้านระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

และเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มหาวิทยาลัยมหาสารคามให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามสังกัดหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอนและหน่วยงานจัดการเรียนการสอน

วิธีการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรสายสนับสนุนที่ปฏิบัติงานในคณะ/หน่วยงานสังกัดมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 1,588 คน ปีการศึกษา 2556 (ข้อมูลจากกองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2556)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรสายสนับสนุน ที่สังกัดคณะ/หน่วยงาน ภายใต้มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2556 จำนวน 310 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งตามหน่วยงานที่สังกัด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อประกอบการวิจัย แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากร

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 6 ข้อ ด้านความสามารถระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 6 ข้อ

ด้านความพร้อมของบุคลากรในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 6 ข้อ ด้านการประเมินผล การรับ - ส่งเอกสารผ่านระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

แบบสอบถามทั้งฉบับมีการสร้างข้อคำถามที่มีความสอดคล้องกับงานวิจัย โดยพิจารณาถึงเกณฑ์และความเหมาะสมในการนำไปใช้จริง จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม ของข้อคำถามในแต่ละตอนจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านและนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (try out) กับบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ซึ่งแบบวัดสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.22 – 0.79 จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัดทั้งฉบับตามวิธีการหาแอลฟา (α) ของครอนบราค โดยแบบวัดระดับสภาพปัจจุบันและความคาดหวัง ของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของ

บุคคลากร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ทั้งนี้มีความเชื่อมั่น .91

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้
ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ทำหนังสือขอเก็บรวบรวม
ข้อมูลไปยังคณะ/หน่วยงานต่างๆ ใน
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. ผู้วิจัยได้ขอรายชื่อผู้ประสาน
งานประจำคณะ/หน่วยงานที่เป็นกลุ่ม
ตัวอย่าง เพื่อให้เป็นผู้ช่วยในการเก็บ
รวบรวมข้อมูล และได้ชี้แจงวิธีการเก็บ
รวบรวมข้อมูลให้กับผู้ประสานงาน
ประจำคณะ/หน่วยงาน โดยให้เก็บ
รวบรวมข้อมูลตามประเภทของบุคลากร
ตามที่ได้ทำการสุ่มไว้และหลังจากที่ได้
รับแบบวัดกลับมาจึงนำมาตรวจสอบว่า
ผู้ตอบแบบวัดได้ตอบครบถ้วนสมบูรณ์
หรือไม่ ซึ่งใช้ระยะเวลาในการเก็บ
รวบรวมข้อมูล 3 เดือน (กรกฎาคม -
กันยายน 2556)

3. ผู้วิจัยตรวจสอบจำนวนแบบ
วัดที่ได้รับคืนมา เพื่อให้ได้ตามจำนวน
กลุ่มตัวอย่างหรือไม่ น้อยกว่ากลุ่ม
ตัวอย่างที่ทำการสุ่มเอาไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามสภาพ
ปัจจุบันและความคาดหวังของการใช้
ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของ
บุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัย
มหาสารคามที่ตอบกลับมาจากผู้ตอบ
แบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง
สมบูรณ์แล้วบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรม
โดยวิธีดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และ
ความถูกต้องของข้อมูลจากแบบสอบถาม

2. ลงรหัสแบบสอบถามตามที่ได้
กำหนดไว้และตรวจสอบความถูกต้อง
ของการลงรหัส

3. ดำเนินการประมวลผลข้อมูล
ทั้งหมดที่ได้จากการรวบรวมข้อมูล โดย
ทำการวิเคราะห์และประมวลผลด้วย
โปรแกรมคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูล
ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพ
ทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่า
ร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางและ
แปลผลด้วยการบรรยาย

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับ
ความสภาพปัจจุบันและความคาดหวัง
ของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์
ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัย

มหาสารคามโดยวิเคราะห์หาร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางพร้อมกับคำบรรยายประกอบ โดยมีเกณฑ์ในการแปลผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.50 - 5.00	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
3.50 - 4.49	ระดับความคิดเห็นมาก
2.50 - 3.49	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
1.50 - 2.49	ระดับความคิดเห็นน้อย
1.00 - 1.49	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

3.3 วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้สถิติทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 60.18) เพศชาย (ร้อยละ 37.39) โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 - 40 ปี (ร้อยละ 47.11) โดยมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 60.18) โดยมีประสบการณ์ทำงานในมหาวิทยาลัย 5 ปี - 10 ปี (ร้อยละ 42.55) และส่วนใหญ่เป็นบุคลากรสังกัดหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน (ร้อยละ 70.52)

2. สภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ภาพรวมรายด้าน ดังตาราง

รายการ	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	\bar{X}	S	ระดับ ความ คิดเห็น	\bar{X}	S	ระดับ ความ คิดเห็น
1. ด้านการบริหารจัดการระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์	3.15	0.77	ปานกลาง	4.19	1.22	มาก
2. ด้านความสามารถระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์	3.21	0.83	ปานกลาง	4.24	1.27	มาก
3. ด้านความพร้อมของบุคลากรในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์	3.09	0.86	ปานกลาง	4.17	1.27	มาก
4. ด้านการประเมินผลการรับ - ส่งเอกสารผ่านระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์	3.44	0.87	ปานกลาง	4.31	1.27	มาก
ภาพรวม	3.22	0.83	ปานกลาง	4.23	1.25	มาก

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.22, S = 0.83) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการประเมินผลการรับ - ส่งเอกสารผ่านระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (\bar{X} = 3.44, S = 0.87) รองลงมา คือ ด้านความสามารถระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (\bar{X} = 3.21, S = 0.83) ด้านการบริหารจัดการระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (\bar{X} = 3.15, S = 0.77) และด้าน

ความพร้อมของบุคลากร ในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (\bar{X} = 3.09, S = 0.86)

ผลการศึกษาความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.23, S = 1.25) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการประเมินผลการรับ - ส่งเอกสารผ่านระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (\bar{X} = 4.31, S = 1.27) รองลงมา คือ ด้านความสามารถระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์

ทอริกส์ ($\bar{X} = 4.24$, $S = 1.27$) การบริหารจัดการระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 4.19$, $S = 1.22$) และความพร้อมของบุคลากรในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X} = 4.17$, $S = 1.27$)

3. ผลการการเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด

ตาราง เปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพปัจจุบันของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามรายด้าน

สภาพปัจจุบันของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ของบุคลากรสายสนับสนุน	ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-value
1. ด้านการบริหารจัดการ ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.12	0.06	0.10	0.90
	ภายในกลุ่ม	326	197.46	0.60		
	รวม	328	197.58			
2. ด้านความสามารถระบบ สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.41	0.20	0.29	0.74
	ภายในกลุ่ม	325	227.27	0.69		
	รวม	327	227.68			
3. ด้านความพร้อมของบุคลากรในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.72	0.36	0.48	0.61
	ภายในกลุ่ม	326	245.56	0.75		
	รวม	328	246.29			
4. ด้านการประเมินผลการ รับ - ส่ง เอกสารผ่านระบบ สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.56	0.28	0.36	0.69
	ภายในกลุ่ม	326	251.27	0.77		
	รวม	328	251.83			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.27	0.13	0.24	0.78
	ภายในกลุ่ม	325	185.14	0.57		
	รวม	327	185.41			

ผลการเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด พบว่า สภาพปัจจุบันของการใช้

ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคามทั้ง 4 ด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง เปรียบเทียบความแตกต่างของความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามรายด้าน

ความคาดหวังของการใช้ ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุน	ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-value
1. ด้านการบริหารจัดการ ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.68	0.84	0.56	0.57
	ภายในกลุ่ม	326	487.26	1.49		
	รวม	328	488.94			
2. ด้านความสามารถ ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.92	0.46	0.28	0.75
	ภายในกลุ่ม	326	530.55	1.62		
	รวม	328	531.47			
3. ด้านความพร้อมของบุคลากรในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.12	0.56	0.34	0.70
	ภายในกลุ่ม	325	529.01	1.62		
	รวม	327	530.14			
4. ด้านการประเมินผล การรับ - ส่ง เอกสารผ่าน ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.18	0.59	0.36	0.69
	ภายในกลุ่ม	326	532.69	1.63		
	รวม	328	533.87			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.219	0.61	0.40	0.66
	ภายในกลุ่ม	325	492.51	1.51		
	รวม	327	493.73			

ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด พบว่า ความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคามทั้ง 4 ด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง สภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. บุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบันของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ของบุคลากรสายสนับสนุนเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประเมินผลการรับ - ส่ง เอกสารผ่านระบบสารบรรณ

อิเล็กทรอนิกส์ รองลงมา คือ ด้านความสามารถระบบ สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์, ด้านการบริหารจัดการระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ และด้านความพร้อมของบุคลากร ในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรัตน์ เอี่ยมเชย (2555) เรื่อง สภาพและปัญหาการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (MSU-EDS) ที่ทำการประเมินสภาพการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์จากกลุ่มผู้ใช้ทั่วไปซึ่งมีความเห็นว่าสภาพการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (MSU-EDS) โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรมีการกำหนดนโยบายหรือจัดกิจกรรม/โครงการให้คณะ/หน่วยงาน รวมทั้งบุคลากรทั้งสายสนับสนุนและสายวิชาการได้เห็นความสำคัญของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น

2. บุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีความคิดเห็นต่อความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุนเป็นรายด้าน

พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประเมินผลการรับ - ส่ง เอกสารผ่านระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ รองลงมา คือ ด้านความสามารถระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ด้านการบริหารจัดการระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ และด้านความพร้อมของบุคลากรในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพรัตน์ เป้าอรีย (2553) เรื่องความคิดเห็นของบุคลากรคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาที่มีต่อการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (E-document) ซึ่งพบว่า บุคลากรคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพามีความคิดเห็นต่อการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ด้านระบบเครือข่าย ด้านระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ด้านบุคลากร และด้านคู่มืออยู่ในระดับมาก ทุกด้านเช่นกัน แสดงให้เห็นว่าบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีความคาดหวังระดับมากต่อระบบ สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ที่มหาวิทยาลัยนำมาใช้ในการบริหารจัดการในปัจจุบัน ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรกระตุ้นให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องมาใช้ระบบดังกล่าว เพื่อได้มีการประเมินผลการใช้งานระบบและสามารถนำเอา

พัฒนาระบบ สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ให้สามารถสนับสนุนการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

3. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

3.1 ด้านการบริหารจัดการ

ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ พบว่าสภาพปัจจุบันของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคามภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มารินาท กาดาสาย (2550) เรื่อง ทักษะคติของพนักงานที่มีต่อการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) : กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ซึ่งพบว่า พนักงานผู้ใช้ระบบส่วนใหญ่มีทักษะคติด้านระบบการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่ามหาวิทยาลัยควรมีการรณรงค์ให้พนักงานทุกคนเข้าใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์และสร้างวัฒนธรรมองค์กรในการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการมากขึ้นและเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการภายในมหาวิทยาลัยต่อไป

3.2 ด้านความสามารถระบบ สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า สภาพ ปัจจุบันของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งตรงกันกับผลการประเมินด้านการบริหารจัดการระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ที่มีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันต่อการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับปานกลาง และความคาดหวังต่อการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับมากเช่นกัน

3.3 ด้านความพร้อมของ บุคลากรในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์พบว่าสภาพปัจจุบันของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรนำเอาผลการประเมินการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ไป

ประกอบเป็นข้อมูลในการนำมาพัฒนา และปรับปรุงระบบเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและเพื่อให้ความคิดเห็นต่อสภาพการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดต่อไป

3.4 ด้านการประเมินผลการ รับ - ส่งเอกสารผ่านระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์พบว่า สภาพปัจจุบัน ของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรัตน์ เอี่ยมเขย (2555) เรื่อง สภาพ และปัญหาการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (MSU-EDS) ที่ทำการประเมินสภาพ การใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ จากกลุ่มผู้ใช้ทั่วไปงานทั่วไป ซึ่งมีความ เห็นว่า สภาพการใช้งานระบบสารบรรณ อิเล็กทรอนิกส์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (MSU-EDS) ด้านการใช้งานตามเมนู ด้านประสิทธิภาพของโปรแกรมอยู่ใน ระดับปานกลางเช่นกัน ส่วนความคาดหวัง ของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัย มหาสารคาม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพรัตน์

เป็อาารีย์ (2553) เรื่องความคิดเห็นของบุคลากรคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาที่มีต่อการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (E-document) ซึ่งพบว่าบุคลากรคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีความเห็นต่อการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ด้านระบบเครือข่าย ด้านระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ด้านบุคลากร และด้านคู่มืออยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน

4. ผลการเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด พบว่า

4.1 สภาพปัจจุบันของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด ได้แก่ หน่วยงานจัดการเรียนการสอนและหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน พบว่า ในภาพรวมสภาพปัจจุบันของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคามไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพปัจจุบันของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคามทุกด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ บุคลากรสายสนับสนุนที่สังกัดหน่วยงานจัดการเรียนการสอนและหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอนมีความเห็นว่าเป็นสภาพปัจจุบันของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคามยังอยู่ในระดับปานกลางซึ่งมหาวิทยาลัยควรควรกระตุ้นให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องมาใช้ระบบดังกล่าว เพื่อให้การใช้งานระบบอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดต่อไป

4.2 ความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคามจำแนกตามรายด้าน ได้แก่ หน่วยงานจัดการเรียนการสอนและหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน พบว่า ในภาพรวมความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคามไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคาดหวังของ

การใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคามทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือบุคลากรสายสนับสนุนที่สังกัดหน่วยงานจัดการเรียนการสอนและหน่วยงานสนับสนุนการเรียน การสอนมีความคาดหวังต่อการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคามยังอยู่ในระดับมาก เนื่องจากบุคลากรมีความเห็นว่าเป็นระบบที่สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านเอกสาร และสามารถลดขั้นตอนการดำเนินงานได้นั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุน

2. มหาวิทยาลัยมหาสารคามพบว่า ยังอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรมีนโยบายส่งเสริมในการใช้ระบบ สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มากกว่านี้ โดยเฉพาะควรให้ความสนใจด้านความพร้อมของบุคลากรในการใช้งานระบบ สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ

3. มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญต่อการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้สนับสนุนการปฏิบัติงาน ให้มีประสิทธิภาพ โดยอาจมีนโยบายหรือจัดกิจกรรมให้บุคลากรได้เห็นความสำคัญของระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น

4. มหาวิทยาลัยควรเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้ใช้ระบบมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในด้านต่างๆ เพื่อให้มหาวิทยาลัยทราบปัญหาและข้อเสนอแนะและนำมาหาข้อปรับปรุงและพัฒนา ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ของมหาวิทยาลัยต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำเรื่องนี้มาศึกษากับบุคลากรสายวิชาการเพิ่มเติม เพื่อทราบข้อมูลการใช้งานและความคาดหวังต่อการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายวิชาการ

2. ควรมีการทำกรวิจัยเชิงคุณภาพ ทั้งจากการสังเกต การสัมภาษณ์ เป็นต้น เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัย เชิงคุณภาพมาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยเชิงปริมาณแล้วนำไปพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคามให้มีคุณภาพต่อไป

3. ควรเพิ่มด้านในการประเมินที่เกี่ยวกับระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น เพื่อจะได้ครอบคลุม ถึงแนวทางที่จะนำมาพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของมหาวิทยาลัยต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือสนับสนุนจากทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์กรและพัฒนาบุคลากร ประจำปีงบประมาณ 2556 ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ใช้งบประมาณดังกล่าวจนกระทั่งงานวิจัยสำเร็จด้วยดีและขอขอบคุณที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ตรวจสอบเครื่องมือและเสนอแนะจนทำให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.(2549).*แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)*. กรุงเทพมหานคร.
- ธีรภัทร กางมูล. (2554). *ศึกษาสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังของการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-Office) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- อมรรัตน์ เอี่ยมเชย. (2555). *สภาพและปัญหาการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (MSU - EDS)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Robert V. Krejcie and Earyle W. Morgan. (1970). *Educational and Psychological Measurement*. 608 - 609.

การบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี

Resource Management in the Child Development Center Office Tambon Administration Organization Udon Thani

ชีวิน อ่อนละออ¹, สุวคนธ์ ภาวะชาติ²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างได้แก่ บุคลากรในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2553 จำนวน 463 คน แยกเป็นผู้บริหาร อบต. จำนวน 101 คน ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 113 คนและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 249 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ความเที่ยง เท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างโดยการทดสอบที (Independent samples) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี ด้านที่มีปัญหาสูงสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากร

¹ อาจารย์, วิทยาลัยลุ่มน้ำปิง

² องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน้ำ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

บุคคล ร่องรอยมาคือ ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ ส่วนด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์

คำสำคัญ : การบริหารทรัพยากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก,องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

This study The purpose is to study and compare and resource management issues in the Child Development Cente. Under the Tambon Administration Udon Thani and to study the development of human resource development in young children. Under the Tambon Administration Udon Thani Sample Personnel under the Tambon Administration Organization Udon Thani. Year 2553 of 463 persons, 101 of the General Management executive education and education of 113 children of 249 were used in this study are estimated scale of queries. With the discrimination between 0.33 to 0.86 and the coefficient of reliability of 0.98 using data analysis including frequency, percentage , mean, standard deviation . Tested by testing the difference (Independent samples) and one-way analysis of variance (One way ANOVA).

Keywords : Resource Management in the Child Development Center, Office Tambon Administration Organization.

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 บัญญัติไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะ

ต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐ เพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น การจัดการศึกษาอบรมของ

องค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษา
ทางเลือกของประชาชน

การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้
ตลอดชีวิต ย่อมได้รับความคุ้มครองและ
ส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ มาตรา 80
บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการตามแนว
นโยบายด้านการศึกษาในการพัฒนา
คุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา
ในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้อง
กับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและ
สังคม โดยจัดให้มีแผนการศึกษาแห่ง
ชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของ
ชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและ
บุคลากรทางการศึกษา ให้ก้าวหน้าทัน
การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้ง
ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึก มีความเป็น
ไทย มีระเบียบวินัยค่านึงถึงประโยชน์
ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครอง
ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข ตลอดจนส่งเสริมและ
สนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้
องค์กรส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทาง
ศาสนาและเอกชนจัดและมีส่วนร่วมใน
การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐาน
คุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและ
สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่ง
รัฐและส่งเสริมและสนับสนุนความรู้รัก
สามัคคีและการเรียนรู้ ปลูกจิตสำนึกและ

เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม
ประเพณีของชาติ ตลอดจนค่านิยมอัน
ดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น (กรมส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่น, 2551 : 1)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นกฎหมาย
ที่เป็นกรอบหลักในการทำการปฏิรูปการ
ศึกษาทั้งระบบ โดยมุ่งกระจายอำนาจ
การบริหารและการจัดการศึกษาจากส่วนกลาง
ไปยังสถานศึกษาองค์กรปกครองท้องถิ่น
และชุมชน ซึ่งมุ่งหวังจะให้เป็นการ
เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาและ
ตอบสนองความต้องการของชุมชน ดัง
ที่ปรากฏในมาตรา 39 ที่ระบุว่า ให้
กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและ
การจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบ
ประมาณ การบริหารงานบุคคลและการ
บริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ
เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาใน
เขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (วีระยุทธ
ชาตะกาญจน์, 2551 : 44)

ปัจจุบันองค์กรการบริหารส่วนตำบล
จัดการศึกษาระดับก่อนปฐมวัยโดยได้จัด
ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและได้รับถ่ายโอน
จากส่วนราชการต่างๆ ทั้งกรมการ
ศาสนา กรมพัฒนาชุมชนและสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

โดยได้รับการถ่ายโอนทั้งงบประมาณ บุคลากร อาคาร สถานที่และวัสดุ อุปกรณ์ แต่การบริหารทรัพยากรดังกล่าวยังพบ ปัญหาหลายอย่าง เช่นบุคลากรมีความ รู้และประสบการณ์ไม่เพียงพอ ขาดการ ประสานงานที่ชัดเจนและขาดการวางแผน งบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอและ ไม่มีคุณภาพ ลักษณะดังกล่าวนี้ผู้บริหาร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการ ศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจะ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างให้เกิดประสิทธิภาพ สูงสุดได้อย่างไรและมีแนวคิดเกี่ยวกับการ บริหารทรัพยากรทางการศึกษาอย่างไร (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2551 : 5)

จากปัญหาดังกล่าวผู้ศึกษาจึงเห็น ว่าการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนา เด็กเล็กจึงมีความจำเป็นและมีส่วนสำคัญ อย่างยิ่งในการที่จะสามารถจัดการและ บริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้ได้ประโยชน์สูงสุด จึงได้ทำการศึกษาถึงการบริหารทรัพยากร ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การ บริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี ว่ามี การดำเนินการอย่างไร การบริหารทรัพยากร ทางการศึกษามีประสิทธิภาพหรือไม่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ ในการ วางแผน ปรับปรุง พัฒนาทรัพยากรที่มี อยู่และจัดหาเพิ่มเติมโดยการระดม

ทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อเป็น ประโยชน์ในการบริหารทรัพยากรใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหา การบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและ ปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหาร ส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี จำแนกตาม ตำแหน่งและขนาดองค์การบริหารส่วน ตำบล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการ ศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี จำนวน 1,272 คน จำแนกได้ดังนี้ (สำนักงานส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี, 2553)

1.1 จำแนกตามตำแหน่ง บุคลากรดังนี้ ผู้บริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบล จำนวน 301 คน ผู้บริหารการศึกษาจำนวน 311 คน บุคลากรการศึกษา 660 คน รวมทั้งสิ้น 1,272 คน

1.2 จำแนกตามขนาดของ โรงเรียนดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 870 คน และโรงเรียนขนาดกลาง 402 คน รวมทั้งสิ้น 1,272 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling, รวมทั้งสิ้นจำนวน 463 คน โดยจำแนกเป็น

2.1 จำแนกตามตำแหน่ง ดังนี้

2.1.1 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 101 คน

2.1.2 ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 113 คน

2.1.3 บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 249 คน

2.2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังนี้

2.2.1 ขนาดเล็ก จำนวน 267 คน

2.2.2 ขนาดกลาง จำนวน 196 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีลักษณะเป็นแบบสอบถามครั้งนี้เป็นแบบสอบถามสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สอบถามเกี่ยวกับขนาดองค์การบริหารส่วนตำบลและตำแหน่งของผู้บริหารการศึกษาผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและบุคลากร การศึกษามีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี ซึ่งมี 4 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้ศึกษาทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาเสนอต่อ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี พร้อมกับแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาด้วยตนเอง

2. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี พร้อมกับแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์สภาพการบริหารและปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายเทียบกับเกณฑ์ดังต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 118)

4 .50 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับ มากที่สุด

3. 50 - 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับ มาก

2. 50 - 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับ ปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับ น้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับ น้อยที่สุด

วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามขนาด โดยการทดสอบที่ (t – test แบบ Independent samples)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยการทดสอบที่ (t – test แบบ Independent samples)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามตำแหน่ง โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test แบบ One way ANOVA) เมื่อพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามตำแหน่ง โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทาง

เดียว (F-test แบบ One way ANOVA) เมื่อพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

6. วิเคราะห์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี โดยวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

ผลการศึกษา

1. สภาพการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ รองลงมาคือ ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ส่วนด้านที่เห็นว่ามี การปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล

2. ปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานีโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล รองลงมาคือ ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณและค่าต่ำสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์

3. สภาพการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรการบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 1 ด้าน คือ ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 1 ด้าน คือ ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ ส่วนด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลและด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรการบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรธานี จำแนกตามขนาด โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. สภาพการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรการบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี

จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลและด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 1 ด้าน คือ ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ ส่วนด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ไม่แตกต่างกัน

6. ปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรการบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

7. แนวทางในการพัฒนาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรการบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานีมีดังนี้ สถานศึกษาควรมีการมอบหมายงานให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานตามความถนัดความต้องการและความรู้ความสามารถ ให้โอกาสแก่บุคลากรมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและให้ความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา มีการสนับสนุนให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ตระหนักถึงความพึงพอใจในการมอบหมายงาน

และการปฏิบัติงานของบุคลากร ควรมีการจัดทำแผนงานเกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์ตามความต้องการของบุคลากร ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการวิเคราะห์และวางแผน การจัดซื้อ จัดหา วัสดุ อุปกรณ์ วิธีการจัดซื้อและแจกจ่าย วัสดุอุปกรณ์ ให้เป็นไปตามความต้องการของบุคลากรและหน่วยงาน ควรมีการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ ควรให้บุคลากรของหน่วยงานมีส่วนในการรับรู้การใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการระดมงบประมาณจากทุกภาคส่วนเพื่อให้เพียงพอต่อการพัฒนาการศึกษา ควรมีการจัดสรร การใช้อาคารสถานที่ต่างๆ ตามความต้องการและความจำเป็นเร่งด่วน ควรมีการสำรวจ วิเคราะห์ สภาพความพร้อมเพียงของอาคารสถานที่ ควรมีการระดมทรัพยากรเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาอาคารสถานที่อยู่เสมอ

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี พบประเด็นที่น่าสนใจ ผู้ศึกษาจึงได้นำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการบริหารทรัพยากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานีอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้เล็งเห็นความสำคัญในการจัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างมีคุณภาพและเหมาะสม ซึ่งจะเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ ในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ เช่น คุณสมบัติและบทบาทหน้าที่ของบุคลากรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร ตลอดจนผู้ทำความสะอาดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 2551 : 2 – 5) ซึ่งสอดคล้องกับนิตยา พรหมเกตู (2552 : 83-84) ได้ศึกษาศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอภูเวียง จังหวัด

ขอนแก่น สรุปผลการศึกษาพบว่าสภาพ การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้าน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ รองลงมา คือ ด้านการบริหารทรัพยากรสารสนเทศ และเทคโนโลยี ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติ ต่ำสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรทาง กายภาพ และยังสอดคล้องกับงานศึกษา ของทองกร จิตรสิงห์ (2550 : 58-60) ได้ ศึกษาศักยภาพขององค์การบริหารส่วน ตำบลในการจัดการศึกษา สำหรับเด็ก ปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอ ดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี สรุป ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้บริการและผู้รับ บริการมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีศักยภาพ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านบุคลากร ด้าน งบประมาณและด้านสถานที่สำหรับ จัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนา เด็กเล็กในระดับมาก

2. ปัญหาการบริหารทรัพยากรใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การ บริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี อยู่ใน ระดับน้อย โดยด้านที่มีปัญหาสูงสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล รองลง มา คือด้านการบริหารทรัพยากรงบ

ประมาณ ส่วนด้านที่มีปัญหาต่ำสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ทั้งอาจเป็นเพราะพระราชบัญญัติการ ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้ แนวทางในการระดมทรัพยากรเพื่อการ จัดการศึกษาไว้ในหมวด 8 มาตรา 58 ดังนี้ ให้มีการระดมทรัพยากรและการ ลงทุนด้านงบประมาณ การเงินและ ทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กร วิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศมา ใช้จัดการศึกษา ดังนี้ ให้รัฐและองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อ การศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ให้ เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดและให้ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็น ผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่ สถานศึกษาและมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสม

และความจำเป็น ทั้งนี้ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรดังกล่าว โดยการสนับสนุนการอุดหนุนและใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 2551 : 15-16) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นิตยา พรหมเกตุ (2552 : 83-84) ได้ศึกษาศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรบริหารส่วนตำบลอำเภอเวียง จังหวัดขอนแก่น สรุปผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยด้านที่มีปัญหาสูงสุดคือ ด้านการบริหารทรัพยากรทางกายภาพ รองลงมาคือ ด้านการบริหารทรัพยากรการเงิน ส่วนด้านที่เห็นว่ามีปัญหาต่ำสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์

ข้อเสนอแนะ

ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์รองลงมาด้านทรัพยากรสารสนเทศควรมีการจัดทำแผนงานเกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์

ตามความต้องการของบุคลากรมีการมอบหมายงานในหน้าที่มีคำสั่งหลักฐานชัดเจนให้บุคลากรมีอิสระ ในการปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนเมื่อมีปัญหาและด้านบริหารทรัพยากรงบประมาณควรมีหลักฐานชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิตยา พรหมเกตุ (2552 :83-84) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาศูนย์เด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดขอนแก่น ซึ่งพบว่ามีปัญหาการบริหารทรัพยากรมนุษย์และทรัพยากรทางการเงิน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และอนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดอุดรธานี ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้า ครั้งนี้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2551) *แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2552 – พ.ศ. 2554)*. [ม.ป.ท.:ม.ป.พ.].
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553) *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ทองกร จิตรสิงห์. (2550) *ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี*. ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิตยา พรหมเกตู. (2553) *ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น*. วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยอีสาน.
- วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2551) *เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษา มีอาชีพ*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะหลักของ นักวิชาการศึกษา ในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Factors Influencing on Performances through Academics' Core Competency in Mahasarakham University

นัยนา ดอร์ชัย,¹ อังคณา ศรีมูลตรี²

Naiyana Dornchai,¹ Angkana Srimultri²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะหลักของนักวิชาการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ข้าราชการ บุคลากรสายสนับสนุน ในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งนักวิชาการศึกษา หรือผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน ในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา ในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 จำนวน 145 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยความถี่ ร้อยละ การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

¹ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป, ²นักวิชาการศึกษา, กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Management and Administrator Officer, ²Educator, Division Of The Registrar Mahasarakham University

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านวัสดุ อุปกรณ์ ปัจจัยด้านการบริหาร มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะหลักของนักวิชาการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .504 .492 .391 และ .445 ตามลำดับ โดยมีตัวแปรสามารถพยากรณ์ได้ จำนวน 2 ตัว คือ ปัจจัยด้านบุคลากรและปัจจัยด้านงบประมาณ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .558

คำสำคัญ: สมรรถนะหลัก

Abstract

The purposes of this study were to examine the factors influencing on performances through academics' core competency in Mahasarakham University. The populations were officials and administrative staffs in Mahasarakham University. 145 samples were officials collected from university's staffs, and temporary staffs in the positions of education management officers or officers who managed learning and teaching in bachelor's degree and graduate studies in Mahasarakham University of fiscal year 2013. Research tools were the questionnaires, Data analysis, by frequency, average, Standard deviation Correlation and stepwise regression.

The findings revealed that personnel, budget, materials, administration factors were related to academics' core competency at a statistical significance level .01, and correlation coefficients were .504, .492, .391, and .455. There were 2 predictable variables: personnel and budget factors which showed the coefficient of multiple correlation at .558

Keyword: Core Competency

บทนำ

การบริหารทรัพยากรบุคคล การพัฒนาระบบสมรรถนะของบุคลากร เป็นมาตรการที่สำคัญอย่างหนึ่งขององค์กรที่จะใช้ประโยชน์จากกำลังคนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ตามนโยบายการปฏิรูประบบราชการของรัฐบาลร่วมกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance Appraisal)

ซึ่งเป็นกระบวนการในการกำหนดความคาดหวังในการปฏิบัติงานของบุคลากรและมีการวัดผลการปฏิบัติงานให้สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์แล้วส่งเป็นข้อมูลย้อนกลับให้บุคลากรได้รับทราบการพัฒนาบุคคลจะต้องสามารถปรับเปลี่ยนคนในองค์กรให้มีความสามารถตรงตามที่ต้องการ โดยมุ่งเน้นสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของบุคลากร ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะผลักดันให้กิจกรรมดังกล่าวบรรลุได้ตามวัตถุประสงค์ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานข้าราชการพลเรือนจึงได้นำแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ มาใช้ในการบริหารทรัพยากรบุคคลสำหรับข้าราชการพลเรือนในประเทศไทย และมุ่งพัฒนาให้ข้าราชการมีศักยภาพที่เหมาะสมเพื่อ

รองรับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก สำหรับสมรรถนะของข้าราชการในระบอบราชการไทยนั้นประกอบด้วยสมรรถนะ 2 ส่วน ได้แก่ 1) สมรรถนะหลักซึ่งมีความจำเป็นสำหรับข้าราชการพลเรือนทุกคนและ 2) สมรรถนะประจำกลุ่มงานซึ่งในแต่ละกลุ่มงานจะมีแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับวิชาชีพและงานที่รับผิดชอบ สมรรถนะหลัก (Competency) เป็นลักษณะร่วมของข้าราชการพลเรือนทุกตำแหน่งที่ต้องปฏิบัติทั้งระบบ สมรรถนะหลักจึงถูกกำหนดขึ้นเพื่อหล่อหลอมค่านิยมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ร่วมกัน ประกอบด้วยสมรรถนะ 5 ด้านคือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การส่งมอบความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรมการทำงานเป็นทีม (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. 2553) สมรรถนะ คือ ความสามารถในการแสดงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะเฉพาะ (Attributes) ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าบุคคลอื่นๆ ในองค์กร สมรรถนะ หรือศักยภาพ หรือขีดความสามารถนี้ เป็นกลุ่มพฤติกรรมที่องค์กรต้องการจาก

ผู้ปฏิบัติงาน เพราะเชื่อว่าหากผู้ปฏิบัติ มีพฤติกรรมการทำงานในแบบที่องค์กร กำหนดแล้ว จะส่งผลให้ผู้นั้นมีผลการ ปฏิบัติงานดีและส่งผลให้องค์กรบรรลุ เป้าหมายที่ต้องการสมรรถนะจึงมีความ สัมพันธ์กับผลงานของบุคคล ในด้านการ พัฒนาและฝึกอบรม แต่เดิมจะเน้นเพียง ความรู้และทักษะก็ต้องเปลี่ยนมาให้ ความสำคัญกับพฤติกรรมในการทำงาน เพิ่มขึ้น ต้องหาวิธีการฝึกอบรมให้ ผู้ปฏิบัติงานมีพฤติกรรมในการทำงาน อย่างที่องค์กรต้องการ ส่วนการบริหาร ผลงาน (Performance Management) ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการประเมินผล การปฏิบัติงาน (Performance Appraisal) และการจ่ายค่าตอบแทน แต่เดิมเน้น เพียงผลงานที่บุคคลสามารถผลิตได้ ก็ ต้องหันมาให้ความสำคัญกับพฤติกรรม การทำงานที่พึงประสงค์ ซึ่งจะส่งเสริม ให้ปฏิบัติภารกิจในหน้าที่ได้ดียิ่งขึ้น การ ประเมินสมรรถนะ มิใช่เป็นการวัดความรู้ ความสามารถหรือวัดความรู้เรื่อง สมรรถนะ แต่เป็นการวัดว่าบุคคลมี พฤติกรรมที่แสดงสมรรถนะหรือไม่ และมีมากน้อยเพียงใด โดยใช้ความรู้ คือ ข้อมูลหรือสิ่งที่ส่งสมมาจากการศึกษา อบรม สัมมนา ดูงาน การสนทนา แลกเปลี่ยนและทักษะคือสิ่งที่ได้พัฒนาและ

ฝึกฝนจนชำนาญ บวกกับคุณลักษณะ ส่วนบุคคล ชับเคลื่อนพฤติกรรมที่ พึงประสงค์ เพื่อให้ได้ผลงานตามความ คาดหวังขององค์กร การวัดพฤติกรรม หรือการประเมินสมรรถนะจึงต้องมีการ สังเกตพฤติกรรมของการทำงานของ บุคคล จดบันทึกไว้และทำการประเมิน (สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำ สวนยาง. 2554)

ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย การบริหารทรัพยากรบุคคล การพัฒนา ระบบสมรรถนะของบุคลากรซึ่งเป็น มาตรการที่สำคัญอย่างหนึ่งขององค์กร ที่จะใช้ประโยชน์จากกำลังคนให้สูงสุด มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สุข ตามนโยบายการปฏิรูประบบราชการ ของรัฐบาลร่วมกับการประเมินผลการ ปฏิบัติงาน (Performance Appraisal) ซึ่งเป็นกระบวนการในการกำหนดความ คาดหวังในการปฏิบัติงานของบุคลากร และมีกรวัดผลการปฏิบัติงานให้สัมพันธ์ กับวัตถุประสงค์ แล้วส่งเป็นข้อมูลย้อน กลับให้บุคลากรได้รับทราบ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม จึงจำเป็นต้องปรับระบบ บริหารงานบุคคลให้มีทิศทางที่ชัดเจน การพัฒนาบุคคลจะต้องสามารถปรับ เปลี่ยนคนในองค์กรให้มีความสามารถ ตรงตามที่ต้องการ โดยมุ่งเน้นสมรรถนะ

ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของบุคลากร ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะผลักดันให้กิจกรรมดังกล่าวบรรลุได้ตามวัตถุประสงค์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติในการประเมินผล การปฏิบัติงานของข้าราชการและพนักงาน โดยกำหนดสมรรถนะหลักสำหรับตำแหน่งข้าราชการและพนักงานสังกัดมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ประกาศใช้เดือนสิงหาคม 2554 (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2554) ดังนี้

1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)
 2. การบริการที่ดี (Service Mind)
 3. การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise)
 4. การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม (Integrity)
 5. ความร่วมแรงร่วมใจ (Teamwork)
- จากเหตุผลความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะหลักของนักวิชาการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่ามีปัจจัยใดที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะหลัก อีกทั้งข้อสนเทศที่ได้ยังเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคลากรและองค์กรต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะหลักของนักวิชาการศึกษา ในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะหลักของนักวิชาการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการ บุคลากรสายสนับสนุน ได้แก่ พนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งนักวิชาการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 จำนวน 245 คน (กองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2556)
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งนักวิชาการศึกษา หรือผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน ในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา ใน

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปี ปังบประมาณ พ.ศ. 2556 จำนวน 145 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามความมุ่งหมายของการวิจัย และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้นแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบกำหนดให้เลือกตอบโดยสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ประเภทตำแหน่งงาน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะหลักของนักวิชาการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาสารคามประกอบด้วย

ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการบริหาร โดยคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีคำตอบให้เลือกตอบ 5 ระดับ ทั้งหมด 20 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับ สมรรถนะหลักของนักวิชาการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก 5 ด้าน ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ จริยธรรม ความร่วมมั่งร่วมใจ โดยคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีคำตอบให้เลือกตอบ 5 ระดับ ทั้งหมด 30 ข้อ

โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทบทวนทฤษฎีแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะหลักของนักวิชาการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคล และการสนับสนุนองค์การ

2. กำหนดกรอบเนื้อหาของแบบสอบถามให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดการวิจัย

3. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามรูปแบบและเนื้อหาที่ได้ทำการศึกษาไว้พร้อมตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษาเบื้องต้น การเรียบเรียงข้อคำถามโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ด้าน ดังนี้

- 3.1 ด้านสถิติ

- 3.2 ด้านภาษา

- 3.3 ด้านเนื้อหา

เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความตรงตามเนื้อหา และ นำแบบสอบถาม มาปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำไปทดลองใช้

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาและปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรในการวิจัย จำนวน 5 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อถือของแบบสอบถามเพื่อนำไปปรับปรุงต่อไป

5. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

5.1 การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสร็จแล้วเสนอพี่เลี้ยงนักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญในด้านเนื้อหา และความครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมในด้านเนื้อหาและข้อคำถาม รวมทั้งเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมายค่าคะแนน จากนั้นนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง และปรึกษาพี่เลี้ยงนักวิจัยอีกครั้งก่อนนำไปหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามต่อไป

5.2 การตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) กับ

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป เจ้าหน้าที่การเงินและพัสดุ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ในมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ จำนวน 30 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีของครอนบาช (Cronbach's Method) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งหมดเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามพร้อมตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากหัวหน้ากลุ่มงานสารบรรณและพิธีการ กองกลาง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์เจ้าหน้าที่ให้เป็นผู้ประสานในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างพร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและมอบแบบสอบถามตามเพื่อให้กับกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งนัดหมาย วันเวลาในการขอรับแบบสอบถามคืนภายใน 10 วัน

3. เมื่อครบกำหนดแล้ว ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองและถ้าแบบสอบถามไม่ได้รับตอบกลับคืนภายในเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยประสานกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเพื่อช่วยในการติดตาม พร้อมทั้งติดตามแบบสอบถามด้วยตนเอง จนได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 141 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ ระดับการปฏิบัติงานตามสมรรถนะหลักของนักวิชาการศึกษา ในมหาวิทยาลัยมหาสารคามโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง การสนับสนุนองค์กรอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง การสนับสนุนองค์กรอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง การสนับสนุนองค์กรอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง การสนับสนุนองค์กรอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง การสนับสนุนองค์กรอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะหลักของนักวิชาการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการถดถอยพหุคูณ

3. การนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลในรูปตารางและการบรรยาย

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสรุปผล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

X_1 แทน คะแนนจากปัจจัย

ด้านบุคลากร

X_2 แทน คะแนนจากปัจจัย

ด้านงบประมาณ

X_3 แทน คะแนนจากปัจจัย

ด้านวัสดุอุปกรณ์

X_4 แทน คะแนนจากปัจจัย

ด้านการบริหาร

Y แทน คะแนนจากสมรรถนะ

หลักนักวิชาการศึกษา

ผลการศึกษา

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

ตาราง 1 สรุปค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรอิสระหรือตัวแปรพยากรณ์

ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรพยากรณ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ปัจจัยด้านบุคลากร (X_1)	3.87	0.70	มาก
ปัจจัยด้านงบประมาณ (X_2)	4.00	0.64	มาก
ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ (X_3)	4.07	0.70	มาก
ปัจจัยด้านการบริหาร (X_4)	4.04	0.77	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของชุดตัวแปรอิสระหรือตัวแปรพยากรณ์ คือ ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยด้านการบริหาร มีค่าเท่ากับ .70 .64 .70 และ .77 ตามลำดับ

ตาราง 2 ค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรตามหรือตัวแปรเกณฑ์

ตัวแปรตามหรือตัวแปรเกณฑ์	\bar{X}	S.D.
สมรรถนะหลักของนักวิชาการ (Y)	4.44	0.40
1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.34	0.51
2. การบริการที่ดี	4.36	0.55
3. การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ	4.22	0.53
4. การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม และจริยธรรม	4.67	0.40
5. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.61	0.44

จากตาราง 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรตามหรือตัวแปรเกณฑ์ คือ สมรรถนะหลักของนักวิชาการมีค่าเท่ากับ 4.44 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ .04 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของข้อคำถาม พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 4.22 ถึง 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าอยู่ระหว่าง .40 ถึง .55

2. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะหลักของนักวิชาการศึกษา ในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 ด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ
 ปัจจัยด้านการบริหาร มีความสัมพันธ์ .504 .492 .391 และ .445 ตามลำดับ ดัง
 กับสมรรถนะหลักของนักวิชาการศึกษา ตาราง 3

ตาราง 3 เมตริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	Y
X_1	1.00	.589**	.470**	.670**	.504**
X_2		1.00	.717**	.717**	.492**
X_3			1.00	.634**	.391**
X_4				1.00	.445**
Y					1.00

** มีนัยสำคัญที่ระดับ.01

3. ผลการวิเคราะห์การถดถอย
 พหุคูณ

จากการหาความสัมพันธ์ระหว่าง
 ตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ (Y) มี
 ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .01 จำนวน 4 ตัว จึงนำตัวแปร

พยากรณ์ทั้ง 6 ตัว มาวิเคราะห์ การ
 ถดถอยพหุคูณ ด้วยวิธีเพิ่มตัวแปรเป็น
 ชั้น ๆ (Stepwise Multiple Regression
 Analysis) พบว่าตัวแปรที่สามารถ
 พยากรณ์ได้ มีจำนวน 2 ตัว คือ X_1 , X_2
 ปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์

ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2_{adj}	SE _{est}	F	P	
X_1	.504	.254	.248	.348	47.26**	.000
X_1, X_2	.558	.312	.302	.336	31.26**	.001

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะหลักของนักวิชาการศึกษา คือ

ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ (X_1) ปัจจัยด้านงบประมาณ (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .558 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2_{adj}) เท่ากับ .302 โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE_{est}) เท่ากับ .336

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยใช้ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ (X_1) ปัจจัยด้านงบประมาณ (X_2)

ตัวแปรพยากรณ์	b	SE_{est}	β	t	p
a	2.987	.189		15.832**	.000
X_1	.186	.049	.328	3.753**	.000
X_2	.185	.054	.298	3.413**	.001

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 **

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์แบบการเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะหลักของนักวิชาการศึกษา เรียงจากลำดับสูงไปหาต่ำคือ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ (X_1) ปัจจัยด้านงบประมาณ (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบเท่ากับ .186 และ .185 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ

.328 และ .298 ตามลำดับ มีค่าคงที่ในรูปของคะแนนดิบ (a) เท่ากับ 2.987

สมการพยากรณ์สมรรถนะหลักของนักวิชาการ

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 2.987 + .186 X_1 + .185 X_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_Y = .328 Z_1 + .298 Z_2$$

อภิปรายผล

การวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะหลักของนักวิชาการศึกษา ในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. นักวิชาการศึกษา มีความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานด้านบุคลากรโดยรวมและเป็นรายด้าน ทุกด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการบริหาร อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก หน่วยงานมีการมอบหมายงานให้เหมาะสมกับตำแหน่ง ศักยภาพและหน้าที่ของบุคลากร หน่วยงานมีการสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการอบรมเพื่อพัฒนางาน มีการวางแผนงานกำลังคนให้มีความเหมาะสม

ตามสมการพยากรณ์สมรรถนะหลักของนักวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จากกลุ่มตัวแปรที่สัมพันธ์กับสมรรถนะหลัก คือ ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ และปัจจัยด้านการบริหาร จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการถดถอยพหุคูณโดยเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นตอน (Step-wise Multiple Regression Analysis)

ผลปรากฏว่า มีตัวแปรสามารถพยากรณ์ได้ จำนวน 2 ตัว คือปัจจัยด้านบุคลากรและปัจจัยด้านงบประมาณ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .558 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถอภิปรายผล

จากตัวแปรพยากรณ์ตามลำดับดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านบุคลากร เป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะหลักของนักวิชาการศึกษา ในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากบุคลากรเป็นทรัพยากรที่มีความจำเป็นในการพัฒนาองค์กร ดังนั้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงเป็นกระบวนการดำเนินงานที่ส่งเสริมให้บุคลากรเพิ่มความรู้ และทักษะ มีพฤติกรรมการทำงานที่เหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ ซึ่งเป็นการเพิ่มศักยภาพของบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรเป็นสิ่งจำเป็นเพราะสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การพัฒนาจึงช่วยให้บุคลากรสามารถเตรียมความพร้อมสอดคล้องรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ การพัฒนาบุคลากรนอกจากพัฒนาให้มีสมรรถนะ

ในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูง และยังช่วยเหลือบุคลากรในการประเมินศักยภาพของบุคคลด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมร โททำ และประมาภรณ์ บุตรमारศรี (2552 : 132) ในการปฏิบัติงานของบุคลากรจำเป็นต้องได้รับความเพิ่มพูนทักษะในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ บุคลากรได้รับมอบหมายงานที่สอดคล้องกับความรู้และประสบการณ์ การปฏิบัติงาน และได้เรียนรู้เทคนิควิธีการเฉพาะด้าน นอกจากนี้ หน่วยงานมีการควบคุมกำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้งบประมาณให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ มีการวางแผนการใช้งบประมาณ มีวิธีการจัดสรรงบประมาณในการปฏิบัติงานตามสมรรถนะหลัก คำนึงถึงสภาพปัญหาขององค์กร มีการสำรวจความต้องการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสนับสนุนการปฏิบัติงาน หน่วยงานมีการวางแผนในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการสนับสนุนการปฏิบัติงานให้ตรงกับความต้องการใช้งาน หน่วยงานมีการสนับสนุนให้มีการดูแลรักษาและใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางสาวจุฑามาส แสงอาวุธ และนางพรนิภา จินดา (2551 : บทคัดย่อ) การพัฒนาศักยภาพของ

บุคลากรเป็นสิ่งจำเป็นเพราะสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การพัฒนาจึงช่วยให้บุคลากรสามารถเตรียมความพร้อมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ การพัฒนาบุคลากรนอกจากพัฒนาให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูง และยังช่วยเหลือบุคลากรในการประเมินศักยภาพของบุคคลด้วย

1.2 ปัจจัยด้านงบประมาณ เป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะหลักของนักวิชาการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในปัจจัยด้านงบประมาณให้ความสำคัญกับเรื่องการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอ ซึ่งมีความสำคัญต่อการดำเนินงานขององค์กร และต่อการพัฒนาประเทศ ถ้าขาดซึ่งงบประมาณ ในการบริหารจัดการ ก็เป็นการยากที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ฌรงค์ สัจพันธ์โรจน์ (2538) ที่ว่างบประมาณมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการบริหาร หน่วยงานสามารถนำเอางบประมาณมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารหน่วยงานให้เจริญก้าวหน้า ความสำคัญ และประโยชน์ของ

งบประมาณมีดังนี้ 1) ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารหน่วยงาน ตามแผนงานและกำลังเงินที่มีอยู่โดยให้มีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับแผนงานที่วางไว้ เพื่อป้องกันการรั่วไหลและการปฏิบัติงานที่ไม่จำเป็นของหน่วยงานลดลง 2) ให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาหน่วยงาน ถ้าหน่วยงานจัดงบประมาณการใช้จ่ายอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ จะสามารถพัฒนาให้เกิดความเจริญก้าวหน้าแก่หน่วยงานและสังคมโดยหน่วยงานต้องพยายามใช้จ่ายและจัดสรรงบประมาณให้เกิดประสิทธิผลไปสู่โครงการที่จำเป็นเป็นโครงการลงทุนเพื่อก่อให้เกิดความก้าวหน้าของหน่วยงาน 3) เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากทรัพยากรหรืองบประมาณของหน่วยงานมีจำกัด ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรหรือใช้จ่ายเงินให้มีประสิทธิภาพ โดยมีการวางแผนในการใช้และจัดสรรเงินงบประมาณไปในแต่ละด้าน และมีการวางแผนการปฏิบัติงานในการใช้จ่ายทรัพยากรนั้น ๆ ด้วย เพื่อที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในเวลาที่เร็วที่สุด และใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด 4) เป็นเครื่องมือกระจายทรัพยากร และเงิน

งบประมาณที่เป็นธรรม งบประมาณสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการจัดสรรงบประมาณที่เป็นธรรมไปสู่จุดที่มีความจำเป็นและทั่วถึงที่จะทำให้หน่วยงานนั้นสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ 5) เป็นเครื่องมือประชาสัมพันธ์ งานและผลงานของหน่วยงาน เนื่องจากงบประมาณเป็นรวมทั้งหมดของแผนงานและงานที่จะดำเนินการในแต่ละปีพร้อมทั้งผลที่จะเกิดขึ้น ดังนั้นหน่วยงานสามารถใช้งบประมาณหรือเอกสารงบประมาณที่แสดงถึงงานต่าง ๆ ที่ทำเพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ หน่วยงานมีการวางแผนการดำเนินงานในหน่วยงาน หน่วยงานมีการจัดทำผังโครงสร้างสายการบังคับบัญชาเพื่อให้ง่ายต่อการบริหารงาน หน่วยงานมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของบุคลากรไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

2. นักวิชาการศึกษา มีความเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) การบริการที่ดี (Service Mind) การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise) การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม และจริยธรรม (Integrity) และ

ด้านการทำงานเป็นทีม (Teamwork) อยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีความกระตือรือร้นและพยายามทำงานในหน้าที่ให้มีความถูกต้อง ให้บริการด้วยความกระตือรือร้น และด้วยความเต็มใจ ให้เวลากับผู้รับบริการเพื่อช่วยแก้ปัญหา และให้ข้อมูล ข่าวสารที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้บริการได้รับประโยชน์สูงสุด พัฒนาตนเองให้มีความรู้ และความเชี่ยวชาญในงานมากขึ้นและสามารถนำไปปรับใช้ได้อย่างกว้างขวาง และครอบคลุม ยึดมั่นในหลักการจรรยาบรรณ ไม่เบี่ยงเบนด้วยอคติหรือผลประโยชน์

อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยด้านอื่นที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของการทำงานของบุคคล คือ คุณลักษณะของบุคคล แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เช่น การสนับสนุนองค์การและกระบวนการทางการบริหาร ปัจจัยด้านความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ปัจจัยภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์กร ปัจจัยด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะหลักที่พึงประสงค์ของหน่วยงานตามกรอบสมรรถนะที่แตกต่างกันไปตามวิชาชีพ ลักษณะงาน และการกำหนดสมรรถนะของหน่วยงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยมีรูปแบบการประเมินสมรรถนะที่แตกต่างกัน

สรุป

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านบุคลากร และปัจจัยด้านงบประมาณ เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะหลักของนักวิชาการศึกษา ผู้บริหารทุกระดับควรสนับสนุน และส่งเสริมงบประมาณที่เพียงพอต่อองค์กร ให้บุคลากรทุกระดับได้มีโอกาสพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในงาน และสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลสัมฤทธิ์ เพื่อนำมาพัฒนาองค์กรให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะหลักของของบุคลากรสายวิชาการ หรือบุคลากรสายสนับสนุน เฉพาะตำแหน่งงานอื่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะได้ตรงกับตำแหน่งงานนั้น ๆ

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่สนับสนุนงบประมาณการวิจัยในครั้งนี้ จากเงินทุนอุดหนุนการวิจัยงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ 2556 มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม และขอขอบคุณ บุคลากรสายสนับสนุนในตำแหน่งนักวิชาการศึกษา และ/หรือ ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนสอนในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา ที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลจนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- จุฑามาส แสงอาวุธและพรนิภา จินดา. (2553). รายงานการวิจัย แนวทางการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี.
- ณรงค์ สัจพันโรจน์. (2538). การจัดทำ อนุมัติและบริหารงบประมาณแผ่นดิน ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2554). คู่มือหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการและพนักงาน. กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานอธิการบดี : สารคามการพิมพ์.
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2556). สถิติบุคลากร. [cited 2013 May 10] ; สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง. (2554). กระบวนการพัฒนาบุคลากรโดยใช้สมรรถนะหลักขององค์กร (Core Competency). [cited 2012 october 6] ; < <http://km.rubber.co.th>
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2553). คู่มือการพัฒนาข้าราชการตามสมรรถนะหลัก. กรุงเทพฯ : แอร์บอร์น พรินต์.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการ. (2552). คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพฯ : พีริเมียร์โปรด.

อมร โทท่า และปรมาภรณ์ บุตรมารศรี. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. ทูลสนับสนุนวิจัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

การรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยมหาสารคามของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ในภาคกลางและภาคเหนือ

Perception of Mahasarakham University Public Relations Media of Matthayomsuksa 6 Students in the Central and North Regions of Thailand

พวงพร งามสุทธิ¹

Puangporn Ngamsutthi¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ เพื่อ 1) ศึกษาช่องทางการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคกลางและภาคเหนือ 2) ศึกษาความต้องการการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์เพื่อเข้าถึงตัวนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคกลางและภาคเหนือ และ 3) ศึกษาระดับการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยมหาสารคามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคกลางและภาคเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคกลางและภาคเหนือ จำนวน 485 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

¹ นักวิชาการศึกษา กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, จังหวัดมหาสารคาม

¹ Educator, Division of Student Admissions, Mahasarakham University, Mahasarakham

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้รับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผ่านสื่อบุคคลมากที่สุด รองลงมาคือ 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความต้องการรับรู้ข้อมูลผ่านสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม www.msu.ac.th (63.30%) รองลงมาคือ แผ่นพับ/โบรชัวร์ และบุคคล (60.21%) ได้แก่ ครูแนะแนว เพื่อน รุ่นพี่ ผู้ปกครอง ตามลำดับ และ 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านแนวโน้มพฤติกรรม ด้านการประเมินค่า และด้านทัศนคติ ตามลำดับ

คำสำคัญ: การรับรู้, การรับรู้สื่อ, สื่อประชาสัมพันธ์, ความต้องการการรับรู้สื่อ, ช่องทางการรับรู้สื่อ

Abstract

The purposes of this study were 1) to study the channel of Mahasarakham university public relations media for Matthayomsuksa 6 students in the central and north regions of Thailand, 2) to study their demands for public relations media, and 3) to examine Matthayomsuksa 6 student's perception for public relation media in the central and north regions of Thailand. The samples were 458 Matthayomsuksa 6 students who study in the central and north regions of Thailand. The research instrument was a 36-item five-rating-scale questionnaire. The statistics used in data analyses were percentage, mean, and standard deviation.

The purposes of this study were 1) to study the channel of Mahasarakham university public relations media for Matthayomsuksa 6 students in the central and north regions of Thailand, 2) to study their demands for public relations media, and 3) to examine Matthayomsuksa 6 students perception for public relation media in the central and north regions of Thailand. The samples were 458 Matthayomsuksa 6 students who study in the central and north regions

of Thailand. The research instrument was a 36-item five-rating-scale questionnaire. The statistics used in data analyses were percentage, mean, and standard deviation.

Keywords: perception, public relations media, demand for public relations media, channel of public relations media

บทนำ

การประชาสัมพันธ์ (Public Relation) มีบทบาทอย่างสำคัญในองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นกลไกแห่งการชักนำความประทับใจและภาพพจน์ที่ดีจากองค์กรไปสู่กลุ่มประชาชนด้วยวิธีการบอกกล่าวเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบและเกิดความรู้ความเข้าใจในองค์กรซึ่งอาจจะทำโดยการชี้แจง เผยแพร่นโยบายและวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานกิจกรรมและผลงานต่างๆ ของหน่วยงาน รวมทั้งข่าวคราวความเคลื่อนไหวขององค์กรให้กลุ่มประชาชนเป้าหมาย และประชาชนทั่วไปได้ทราบ การประชาสัมพันธ์ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพก็จะทำให้ประชาชนประทับใจ และมีภาพพจน์ที่ดีต่อองค์กร รวมทั้งมีความนิยม ความศรัทธา ซึ่งจะเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อองค์กรในด้านการได้รับความสนับสนุนร่วมมือจากประชาชนด้วยดี ด้วยเหตุนี้การประชาสัมพันธ์จึง

เป็นสิ่งที่ได้รับการยอมรับว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับบุคคลและองค์การ (นงลักษณ์ สุทธิวิวัฒน์พันธ์. 2545 : 13) ปัจจุบันช่องทางการสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญเพราะถือว่าการถ่ายทอดข้อมูลไปยังกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการในเวลาที่เหมาะสมในขณะเดียวกันการสื่อสารก็ถือเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาใช้สื่อสารให้นักเรียนได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารที่การศึกษา โดยนักเรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลด้านการรับเข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยจัดไว้ให้ได้ในหลายช่องทางด้วยกัน เช่น บอร์ดประชาสัมพันธ์ โทรศัพท์ สอบถามจากบุคลากรของหน่วยงาน นอกจากนั้นแต่ละมหาวิทยาลัยยังได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศ อินเทอร์เน็ตเข้ามาช่วยในการสื่อสารด้วย เช่น อีเมลล์ เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย และเว็บไซต์ของหน่วยงานก็เป็นช่องทางการสื่อสารอีกช่องทางหนึ่งด้วยเช่นกัน

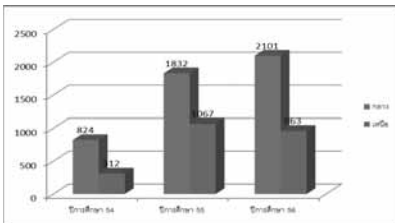
มหาวิทยาลัยมหาสารคามเป็นสถาบัน การศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งหนึ่งของรัฐที่มีปณิธานมุ่งมั่นในการส่งเสริม แสวงหาความเป็นเลิศทางวิชาการที่เป็นสากล เพื่อให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญา สามารถพัฒนาตนเองให้เทียบพร้อมทางวิชาการ จริยธรรมและคุณธรรมซึ่งจุดมุ่งหมายของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คือมุ่งประสิทธิประสาทความรู้ระดับสูง ในสาขาวิชาการต่างๆ ตามหลักสากล เพื่อเป็นคุณประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอันเป็นมรดกสำคัญของชาติ และมุ่งที่จะส่งเสริม การวิจัย ค้นคว้า และการศึกษาหาความรู้ อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นนักคิด นักพัฒนา นักสร้างสรรค์ เพื่อนำความรู้ ไปทำประโยชน์แก่สังคม ดังปรัชญาของมหาวิทยาลัยที่ว่า “ผู้มีปัญญาพึงเป็นอยู่เพื่อมหาชน” (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2554 : 1-2)

งานโรงเรียนสัมพันธ์ กองบริการ การศึกษา สังกัดสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดำเนินงาน แนะแนวการศึกษา เพื่อประชาสัมพันธ์ ช่องทางการรับเข้าศึกษา แผนการรับ เกณฑ์การรับ คณะ/สาขาวิชา ใน มหาวิทยาลัยมหาสารคามให้กับนักเรียน ที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ

เทียบเท่า เข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ระบบรับตรง ระบบพิเศษ และระบบ กลาง(Admissions)มหาวิทยาลัย มหาสารคาม ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และในเขตภูมิภาคต่างๆ นอกจากนี้ยังจัดส่งเอกสาร วารสาร ต่างๆ เกี่ยวกับแผนการรับ การรับเข้า ศึกษา รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ด้านการศึกษาระดับปริญญาตรี ผ่านสื่อ ต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ กิจกรรมพี่-น้องสัมพันธ์ กิจกรรมแนะแนว การศึกษา และเข้าร่วมนิทรรศการตลาด นิดหลักสูตรอุดมศึกษา ที่ สกอ. (สำนัก คณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ) กำหนด (กองบริการการศึกษา. 2556 : 5) สื่อประชาสัมพันธ์การศึกษาในระดับ ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ ส่งออกไปเผยแพร่ยังโรงเรียนมัธยม ศึกษาทั่วทุกภูมิภาคนั้น จะประกอบด้วย แผนการรับนิสิต การแนะนำมหาวิทยาลัย และกำหนดการรับนิสิต ซึ่งการเผยแพร่ สารสนเทศการศึกษาในระดับปริญญา ตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในครั้ง นี้จะมีสื่อประชาสัมพันธ์ ได้แก่ แผ่นพับ อินเทอร์เน็ต ไปสเตอร์ ป้ายโฆษณา บุคคล ข้อความสั้น (SMS) กิจกรรมและ สารจากกองบริการการศึกษา โดยการ เผยแพร่ สู่วิทยุโรงเรียนมัธยมศึกษาต่างๆ ผ่านครูแนะแนวโรงเรียนมัธยมศึกษา

และโรงเรียน ซึ่งปัจจุบันนี้ ได้ขยายการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ไปยังโรงเรียนทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ เพื่อให้มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง และสมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ระบบรับตรง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ดังจะเห็นได้จากแผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบจำนวนผู้สมัครคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ระบบรับตรง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2554-2556 ภาคกลางและภาคเหนือ

ภาพประกอบ 1 จำนวนผู้สมัครคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ระบบรับตรง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2554-2556 ภาคกลางและภาคเหนือ

จากแผนภูมิจะเห็นได้ว่า ภาคกลางมีผู้สมัครเพิ่มมากขึ้นทุกๆ ปี ส่วนภาคเหนือ ในปีการศึกษา 2556 จำนวนผู้สมัครลดลง ด้วยเหตุผลดังที่ได้กล่าวมา

แล้วนั้น ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับช่องทาง ความต้องการ และระดับการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตพื้นที่ภาคกลางและภาคเหนือ เพื่องานประชาสัมพันธ์ จะได้จัดรูปแบบสื่อประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ให้สอดคล้องกับสภาพการรับรู้สื่อและความสนใจและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และพัฒนาูปแบบการนำสื่อประชาสัมพันธ์ ให้มีความทันสมัยน่าสนใจ ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาช่องทางการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ในภาคกลางและภาคเหนือ
2. เพื่อศึกษาความต้องการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อเข้าถึงตัวนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ในภาคกลางและภาคเหนือ
3. เพื่อศึกษาการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ในภาคกลางและภาคเหนือ

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นกลุ่มนักเรียนนักศึกษาปีที่ 6 ในพื้นที่ 19 จังหวัดภาคกลาง ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา นครนายก นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี ปราจีนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี ราชบุรี ลพบุรี สมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สระบุรี สิงห์บุรี สุพรรณบุรี และอ่างทอง และในพื้นที่ 17 จังหวัดภาคเหนือ ประกอบด้วย กำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก น่าน นครสวรรค์ พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง สุโขทัย ลำพูน อุตรดิตถ์ และอุทัยธานี จำนวนทั้งสิ้น 200,122 คน (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. 2556)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคกลางและภาคเหนือ ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 485 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตาราง Krejcie and Morgan และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi stage Random Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ

รวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคกลางและภาคเหนือ 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ การรู้จักมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาสารคาม ช่องทางการรับรู้สื่อ และความต้องการการรับรู้สื่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 2 ช่องทางการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคกลางและภาคเหนือ แบบสำรวจ (check list) จำนวน 14 ตัวเลือก (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความต้องการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อเข้าถึงตัวนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ในภาคกลางและภาคเหนือ แบบจัดอันดับความสำคัญ จำนวน 14 ตัวเลือก

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ แบบสอบถามระดับการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ จะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 36 ข้อ

ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับการ
รับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ด้านการประเมิน
ค่า จำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการ
รับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ด้านทัศนคติ
จำนวน 12 ข้อ

ส่วนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการ
รับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ด้านแนวโน้ม
พฤติกรรม จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเรื่องอื่นๆ ที่
เป็นปลายเปิดจำนวน 1 ข้อ

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ใน
การวิจัย ได้ผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3
ท่านพิจารณา นำแบบสอบถามที่ปรับปรุง
แก้ไขเรียบร้อยแล้วนำไปทดลองใช้
(Tryout) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่
6 ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
แล้วนำมาหาคุณภาพของแบบสอบถาม
เป็นรายข้อ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมได้
ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .32 ถึง .57 จาก
นั้นหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับด้วยการ
หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha
Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach)
ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
ทั้งฉบับ 0.93

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลการ วิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่ม
ตัวอย่างที่เข้าร่วมโครงการแนะแนวการ
ศึกษา ระบบรับตรง มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2557
ในเขตพื้นที่ภาคกลางและภาคเหนือ ใน
วันที่ 5-9 สิงหาคม 2556 และได้รวบรวม
แบบสอบถามจากนักเรียนที่เข้าร่วม
โครงการแนะแนวการศึกษา ระบบรับ
ตรง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปี
การศึกษา 2557 มาตรวจสอบความ
สมบูรณ์และดำเนินการแจกแบบสอบถาม
และได้นำแบบสอบถามที่นักเรียนตอบ
แบบสอบถามแล้ว ได้รับคืนมาทั้งหมด
485 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถ
สรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ช่องทางการรับรู้
สื่อประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใน
ภาคกลางและภาคเหนือ ใช้การหาความถี่
และร้อยละ แสดงผลการวิเคราะห์
ดังตารางที่ 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จากแหล่ง (สื่อใด)

รับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	อันดับที่ (จำนวน/ร้อยละ)				
	1	2	3	4	5
1. แผ่นพับ/โบรชัวร์	32 (6.60)	22 (4.54)	18 (6.60)	5 (1.03)	4 (0.82)
2. ไปสเตอร์	8 (1.65)	7 (1.44)	5 (1.03)	4 (0.82)	4 (0.82)
3. สารจากกองบริการการศึกษา	11 (2.27)	3 (0.62)	7 (6.60)	6 (1.24)	1 (0.21)
4. หนังสือแนะนำการศึกษา	18 (3.71)	14 (2.89)	8 (6.60)	11 (2.27)	10 (2.06)
5. ระเบียบการรับสมัครคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษา ในระดับปริญญาตรี ระบบรับตรง มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	7 (1.44)	12 (2.47)	9 (6.60)	8 (1.65)	2 (0.41)
6. วีดิทัศน์แนะนำการศึกษา มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	6 (1.24)	11 (2.27)	11 (6.60)	1 (0.21)	7 (1.44)
7. อินเทอร์เน็ตเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม www.msu.ac.th	60 (12.37)	19 (3.92)	7 (6.60)	5 (1.03)	1 (0.21)
8. อินเทอร์เน็ตเว็บไซต์ กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคามwww.acad.msu. ac.th	5 (1.03)	5 (1.03)	5 (1.03)	4 (0.82)	0 (0.00)
9. youtube แนะนำมหาวิทยาลัยมหาสารคาม	4 (0.82)	2 (0.41)	1 (0.21)	1 (0.21)	2 (0.41)
10. facebook กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	6 (1.24)	2 (6.60)	3 (0.62)	2 (0.41)	2 (0.41)
11. facebook มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	3 (0.62)	0 (0.00)	6 (1.24)	4 (0.82)	1 (0.21)

ตาราง 1 (ต่อ)

รับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	อันดับที่ (จำนวน/ร้อยละ)				
	1	2	3	4	5
12. บุคคล ได้แก่ ครูแนะแนว เพื่อน รุ่นพี่ ผู้ปกครอง	100 (20.62)	29 (5.98)	5 (1.03)	3 (0.62)	5 (1.03)
13. กิจกรรมแนะแนวการศึกษา	19 (3.92)	31 (6.39)	16 (6.60)	4 (0.82)	2 (0.41)
14. นิทรรศการตลาดนัดหลักสูตรอุดมศึกษา	5 (1.03)	1 (0.21)	3 (0.62)	4 (0.82)	0 (0.00)

จากตาราง 1 พบว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยมหาสารคามจากสื่อต่างๆ ทั้งสิ้น 485 คน สื่อที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกเป็นอันดับที่ 1 สูงสุด คือสื่อบุคคล ได้แก่ ครูแนะแนว เพื่อน รุ่นพี่ ผู้ปกครอง จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 20.62 รองลงมา คือ สื่ออินเทอร์เน็ตเว็บไซต์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 12.37 และสื่อที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

เลือกเป็นอันดับที่ 1 น้อยที่สุด คือ facebook มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.62

2. การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์เพื่อเข้าถึงตัวนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคกลางและภาคเหนือ ใช้การหาค่าความถี่และค่าร้อยละแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของความต้องการให้มหาวิทยาลัยมหาสารคามใช้สื่อประชาสัมพันธ์ด้านใด เพื่อเข้าถึงตัวนักเรียน

ความต้องการสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อเข้าถึงตัวนักเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	จำนวน (N = 485)	ร้อยละ
1. แผ่นพับ/โบรชัวร์	295	60.82
2. โปสเตอร์	256	52.78
3. สารจากกองบริการการศึกษา	235	48.45
4. หนังสือแนะนำการศึกษา	274	56.49
5. ระเบียบการรับสมัครคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษา ในระดับปริญญาตรี ระบบรับตรง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	263	54.23
6. วิดีทัศน์แนะนำการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	270	55.67
7. อินเทอร์เน็ตเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม www.msu.ac.th	307	63.30
8. อินเทอร์เน็ตเว็บไซต์ กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม www.acad.msu.ac.th	243	50.10
9. youtube แนะนำมหาวิทยาลัยมหาสารคาม	239	49.28
10. facebook กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	248	51.13
11. facebook มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	260	53.61
12. บุคคล ได้แก่ ครูแนะแนว เพื่อน รุ่นพี่ ผู้ปกครอง	292	60.21
13. กิจกรรมแนะนำการศึกษา	278	57.32
14. นิทรรศการตลาดนัดหลักสูตรอุดมศึกษา	232	47.84

จากตาราง 2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคกลางและภาคเหนือ ต้องการให้มหาวิทยาลัยมหาสารคามใช้สื่อประชาสัมพันธ์จากสื่อประเภท อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม www.msu.ac.th มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ

63.30 รองลงมาคือ สื่อแผ่นพับ/โบรชัวร์ คิดเป็นร้อยละ 60.82 และสื่อบุคคล ได้แก่ ครูแนะแนว เพื่อน รุ่นพี่ ผู้ปกครอง สำหรับสื่อนิทรรศการตลาดนัดหลักสูตรอุดมศึกษา นักเรียนมีความต้องการน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.84

3. การวิเคราะห์ข้อมูลการรับรู้สื่อ
ประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้ค่า
เฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

และแปรผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับ
เกณฑ์ แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดัง
ตารางที่ 3

ตาราง 3 การรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยมหาสารคามของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคกลางและภาคเหนือ โดยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน

การรับรู้สื่อ	\bar{X}	S	ระดับการรับรู้
1. ด้านการประเมินค่า	3.95	0.79	มาก
2. ด้านทัศนคติ	3.93	0.66	มาก
3. ด้านแนวโน้มพฤติกรรม	3.98	0.48	มาก
โดยรวม	3.99	0.76	มาก

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคกลางและภาคเหนือ
รับรู้สื่อประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม มีการรับรู้สื่อ โดยภาพรวม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$) และเมื่อ
พิจารณารายด้าน จะพบว่าการรับรู้สื่อทั้ง
3 ด้าน มีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ระหว่าง
3.93-3.98 ซึ่งจัดอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถ
สรุปได้ดังนี้

1. จำนวนกลุ่มตัวอย่างรับรู้สื่อ
ประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
จากสื่อต่างๆ ทั้งสิ้น 485 คน สื่อที่ผู้ตอบ
แบบสอบถามเลือกเป็นอันดับที่ 1 สูงสุด
คือ สื่อบุคคล ได้แก่ ครูแนะแนว เพื่อน
รุ่นพี่ ผู้ปกครอง จำนวน 100 คน คิดเป็น
ร้อยละ 20.62 รองลงมา คือ สื่ออินเทอร์เน็ต
เว็บไซต์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน
60 คน คิดเป็นร้อยละ 12.37 และสื่อที่
ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกเป็นอันดับที่ 1
น้อยที่สุด คือ facebook มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ
0.62

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคกลางและภาคเหนือ ต้องการให้มหาวิทยาลัยมหาสารคามใช้สื่อประชาสัมพันธ์จากสื่อประเภท อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม www.msu.ac.th มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.30 รองลงมาคือ สื่อแผ่นพับ/โบรชัวร์ คิดเป็นร้อยละ 60.82 และสื่อบุคคล ได้แก่ ครูแนะแนว เพื่อน รุ่นพี่ ผู้ปกครอง สำหรับสื่อนิทรรศการตลาดนัดหลักสูตรอุดมศึกษา นักเรียนมีความต้องการน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.84

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคกลางและภาคเหนือ รับรู้สื่อประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการรับรู้สื่อ โดยภาพรวม ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.99)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง การรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคกลางและภาคเหนือ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ช่องทางการรับรู้สื่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคกลางและภาคเหนือ ที่มีการรับรู้สื่อ

ประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยมหาสารคามมากที่สุด คือ สื่อบุคคล ได้แก่ ครูแนะแนว เพื่อน รุ่นพี่ ผู้ปกครอง ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ เพราะว่ามีสื่อประเภทนี้เป็นให้ข้อมูลได้ตอบโดยตรงกับครูแนะแนว เพื่อน ตลอดจนนิสิตของมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ออกไปแนะแนวการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ระบบรับตรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระฉัตร สุปัญญา (2532) ได้ศึกษาการเผยแพร่ความรู้ด้าน คหกรรมศาสตร์ ขึ้นมุลฐานแก่สตรีในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า สื่อที่ใช้ในการเผยแพร่สารสนเทศความรู้ คือสื่อด้านบุคคลซึ่งใช้วิธีการบอกกล่าว การพูดคุย หรือสนทนา และยังสอดคล้องกับ จารุณี สุวรรณศรี (2551) ได้ศึกษาข่าวสารและการรับรู้ของประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ “การเสริมสร้างประสิทธิภาพการสื่อสารของสื่อบุคคลในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อความสมานฉันท์ในชุมชน” พบว่า สื่อบุคคลมีความสำคัญได้รับการตระหนักถึงบทบาทมีรูปแบบการสื่อสารที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่เหมือนกับที่อื่นตามกระแสสังคม และการประยุกต์แบบเก่าและใหม่ เพื่อเข้ากับบริบทชุมชนและสถานการณ์

2. อินเทอร์เน็ตเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม www.msu.ac.th เป็นสื่อที่นักเรียนต้องการเข้าถึงมากที่สุด เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเว็บไซต์นักเรียนสามารถเข้าถึงและค้นหาข้อมูลได้อย่างง่ายและเข้าได้ทุกที่ ซึ่งสอดคล้องกับ นุชจรีย์ ผาสบ (2556) ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมในการใช้อินเทอร์เน็ต ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ เชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย พบว่า เว็บไซต์ที่เข้าสืบค้น คือเว็บไซต์ความรู้และการศึกษา

3. การรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคกลางและภาคเหนือด้าน การประเมินค่า ด้านทัศนคติ และด้านแนวโน้มพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก จำแนกได้ดังนี้

3.1 ด้านการประเมินค่า พบว่า นักเรียนเห็นว่าถ้ามีโอกาสนักเรียนจะร่วมรับฟังการแนะนำการศึกษาจากคณะวิทยากรของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพราะสื่อประชาสัมพันธ์จะทำให้นักเรียนรู้จักมหาวิทยาลัยมหาสารคามมาก และเพราะสื่อที่ทันสมัยจะทำให้นักเรียนได้รับทราบข้อมูลตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุขใจ ประเทืองสุขเลิศ (2549) ส่วนการรับรู้ เกี่ยวกับทักษะ

การรู้เท่าทันสื่อของคนไทยพบว่า คนไทยเห็นความสำคัญของทักษะการรู้เท่าทันสื่อค่อนข้างมาก โดยเฉพาะทักษะการประเมินค่า

3.2 ด้านทัศนคติ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ผลปรากฏเช่นนี้เพราะนักเรียนชอบที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการจัดแนะแนวการศึกษา และตลาดนัดหลักสูตร นักเรียนพอใจหากมีการส่งเอกสารถึงโรงเรียนโดยตรง นักเรียนรู้สึกดีเมื่อเข้าถึงข้อมูลอย่างรวดเร็ว และนักเรียนชอบการประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ ชอบเว็บไซต์มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีเนื้อหาครอบคลุมข้อมูลทางด้านการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทั้งนี้อาจจะมีผลมาจากมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีการปรับปรุงสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีข้อมูล เนื้อหาที่มีความถูกต้องและครบถ้วน มีการเผยแพร่ภาพที่สวยงาม เป็นปัจจุบันผ่านสื่อออนไลน์ การเข้าถึงข้อมูลรวดเร็ว มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลการศึกษาผ่านสื่อต่างๆ เช่น facebook จึงทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อสื่อประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และเป็นแรงผลักดันให้นักเรียนเลือกตัดสินใจเข้าศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กุลภรณ์

หงส์ทอง (2550) พบว่า สื่อที่ทำให้ทราบข่าวสารการประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยพบว่าส่วนใหญ่ คือ เว็บไซต์มหาวิทยาลัยมหิดล ประสิทธิภาพของการใช้สื่อในการประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อการรับรู้และการจูงใจให้นักเรียนสนใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยมหิดล 4 ประเภท คือ สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุและโทรทัศน์ และสื่ออื่นๆ

3.3 ด้านแนวโน้มพฤติกรรม อยู่ในระดับมากทุกข้อ ผลปรากฏออกมาเช่นนี้เพราะหากมหาวิทยาลัยมหาสารคามอัปเดตข้อมูลการศึกษาตลอดเวลา นักเรียนก็จะเข้าดูเว็บไซต์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และจะทำให้นักเรียนมีการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคามควรพัฒนาเว็บไซต์ ให้ทันสมัยและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นเว็บไซต์เกี่ยวกับด้านการรับเข้าศึกษาโดยตรง ซึ่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าถึงข้อมูลโดยตรง

1.2 มหาวิทยาลัยต้องเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงทุกภูมิภาคเพื่อที่ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงและสัมผัสได้ง่าย โดยมีเป้าหมายที่จะให้มหาวิทยาลัยเป็นที่รู้จัก และได้รับการยอมรับและเป็นที่ยอมรับมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคอื่นๆ เช่น ด้านแรงจูงใจ ด้านความคุ้มค่า

2.2 ควรมีเปรียบเทียบการรับรู้สื่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั่วทุกภาคของประเทศ

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากเงินทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์กรและพัฒนาบุคลากร งบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บรรณานุกรม

- กองบริการการศึกษา. (2556). *คู่มืองานโรงเรียนสัมพันธ์ 2556* (กันยายน 56). มหาสารคาม : กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กองบริการการศึกษา. (2555). *สรุปผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2556 (รอบ 6 เดือน เมษายน - 30 กันยายน 2556)*. มหาสารคาม : กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กุลภรณ์ หงส์ทอง. (2550). *การศึกษาประสิทธิผลของการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ ที่มีผลต่อการรับรู้และการจูงใจให้นักเรียน สนใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย มหิดล. วิทยานิพนธ์. ศษ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- จารุณี สุวรรณรัตมี. (2551). *ข่าวสารและการรับรู้ของประชาชนพื้นที่ 3 จังหวัด ชายแดนภาคใต้ “การเสริมสร้างประสิทธิภาพการสื่อสารของสื่อบุคคลในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อความสมานฉันท์ในชุมชน.”* รายงานการวิจัย. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นงลักษณ์ สุทธิวิวัฒน์พันธ์. (2545). *การพัฒนาบุคลากรผู้นำและนักบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ.*
- นุชจรรย์ ผาสบ. (2556). *พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ เชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). *การวิจัยเบื้องต้น. มหาสารคาม : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม.*
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2554). *ระเบียบการรับสมัครบุคคลเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ระเบียบรับรอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2555. ขอนแก่น : คลังนานาวิทยา.*
- วีรฉัตร สุบัญญัติ. (2532). *การเผยแพร่ความรู้ด้าน คหกรรมศาสตร์ขั้นมูลฐานแก่สตรีในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สุขใจ ประเทืองสุขเลิศ. (2549). *การรับรู้ของคนไทยเกี่ยวกับความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อในยุคโลกาภิวัตน์. วิทยานิพนธ์ ว.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*

ปัญหาในการจัดทำหลักสูตรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
**Problems in the Process of Establishing Curriculum Of
Mahasarakham University on Thai Qualifications Framework
for Higher Education**

โรชนี ทุนทอง¹

Rochini Thunthong¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดทำหลักสูตร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวนทั้งสิ้น 221 คน ได้แก่ ผู้บริหาร 25 คน (ร้อยละ 11.3) อาจารย์ 172 คน (ร้อยละ 77.8) และเจ้าหน้าที่ 24 คน (ร้อยละ 10.9) ซึ่งได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน คือ ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปัญหาของกระบวนการในการจัดทำหลักสูตร และความพึงพอใจในกระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดทำหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ต่อการดำเนินงานของภาควิชา คณะ ฝ่ายวิชาการระดับคณะ และฝ่ายวิชาการระดับมหาวิทยาลัย

ผลการวิจัย พบว่าปัญหาของกระบวนการในการจัดทำหลักสูตร ด้านความรู้ความเข้าใจในการเขียนหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (มคอ.2) ตามกรอบ

¹ นักวิชาการศึกษา, กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Educator, Division Of The Registrar Mahasarakham University

มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) หมวดที่ 1 ถึง 8 และด้านความรู้ความเข้าใจในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือปรับปรุงหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความพึงพอใจในกระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติต่อการดำเนินงานภาควิชา คณะ ฝายวิชาการระดับคณะ และฝายวิชาการระดับมหาวิทยาลัย โดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

คำสำคัญ: ปัญหา, หลักสูตร, กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

Abstract

This research aimed to study the problems in the curriculum for Qualifications Framework Higher Education in Mahasarakham university. Two hundred and twenty-one respondents consisted of 25 university administrators (11.3%), 172 lecturers (77.8%) and 24 general staffs (10.9%) by using purposive sampling. They were asked to response to the questionnaire which consist of 3 parts : 1) general information of respondent, 2) the issue of processes in the curriculum, and 3) satisfactions on the process of promoting and supporting the curriculum regards with the National Qualifications Framework for Higher Education.

The results presented that the issue of processes in the curriculum by the National Qualifications Framework for Higher Education and its issues on the understanding of the process in developing a new course or curriculum were ranked in high level (ranked from low to very high). In addition, the opinion on satisfaction in the promotion and support of its curriculum was also ranked in high level.

Keywords : Problems, Curriculum, Thai Qualifications Framework for Higher Education

บทนำ

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษามาตรา 47 กำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ซึ่งประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก จึงมีการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการนำพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อเป็นการประกันคุณภาพของบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขาวิชา รวมถึงใช้เป็นหลักในการจัดทำมาตรฐานด้านต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการศึกษามุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันในการผลิตบัณฑิตได้อย่างมีคุณภาพ จึงเป็นเหตุผลให้กระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศเรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 กำหนดให้หลักสูตรใหม่และหลักสูตรที่เปิดสอนอยู่แล้วต้องปรับปรุงตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF : HEd)

ความสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (Qualifications Frameworks) คือ ระบบที่แสดงความเชื่อมโยงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของการศึกษาของชาติ ระบบดังกล่าวจะบ่งบอกโครงสร้างและระดับของการศึกษา ความต่อเนื่องและความเชื่อมโยงของแต่ละระดับ การเข้าสู่แต่ละระดับ วุฒิหรือผลลัพธ์ของผู้จบการศึกษาแต่ละระดับ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ, 2548 อ้างอิงจาก Allen, 2003, Adhoc Inter Agency Meeting, 2003) หรือ หมายถึงกรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ การแบ่งสาขาวิชา ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่อะดับที่สูงขึ้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ การเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้

บรรลुकุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา : 2552)

สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยพยายามพัฒนาตนเองเพื่อให้มีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา ส่งผลให้มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีนโยบาย ให้ทุกหลักสูตรจัดทำหลักสูตรให้ครบถ้วนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา เพื่อให้บรรลุผลตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด เนื่องด้วยมีหลักสูตรจำนวนมากที่ได้เร่งดำเนินการเข้าสู่กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ในปีการศึกษา 2552-2556 มหาวิทยาลัยได้มีระบบและกลไกในการพิจารณาหลักสูตรให้ได้มาตรฐาน ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา โดยมีคณะกรรมการวิชาการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณากลับกรองความถูกต้องของหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน และให้มีรูปแบบตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) ซึ่งต้องจัดทำเอกสารหลักสูตร (มคอ.2) ตามหัวข้อที่ปรับเปลี่ยนไปจากรูปแบบเดิมอย่างมาก ปัญหาที่ทุกสถาบันรวมถึงมหาวิทยาลัยมหาสารคามประสบเช่นเดียวกัน ก็คือ แบบ มคอ.ต่าง ๆ มีรายละเอียดค่อนข้างมาก และ

อาจทำให้เกิดปัญหาที่ผู้จัดทำหลักสูตรในแต่ละหลักสูตรเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนไม่ตรงกันได้

ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดแนวทางในการพัฒนามาตรฐานทางการอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัย จึงได้ศึกษาถึงปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการจัดทำหลักสูตร เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดทำหลักสูตรให้มีความเหมาะสมและส่งเสริมให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น เพื่อรองรับการจัดทำหลักสูตรใหม่ที่จัดทำขึ้นอย่างต่อเนื่องและหลักสูตรปรับปรุงที่จะครบกำหนดการปรับปรุงในปีการศึกษา 2557 ให้การจัดทำหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมีความถูกต้องเป็นไปตามประกาศ เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดทำหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในกระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดทำหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ต่อการ

ดำเนินงานของภาควิชา คณะ ฝ้าย
วิชาการระดับคณะ และฝ้ายวิชาการ
ระดับมหาวิทยาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 64 คน อาจารย์ จำนวน 172 คน และ เจ้าหน้าที่ จำนวน 55 คน รวมจำนวน 291 คน จากทุกคณะ สถาบัน วิทยาลัย ในมหาวิทยาลัย มหาสารคาม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 38) ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 25 คน อาจารย์ จำนวน 172 คน เจ้าหน้าที่ จำนวน 24 คน จากทุกคณะ สถาบัน วิทยาลัย ในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 221 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม เรื่อง ปัญหาในการจัดทำหลักสูตรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ โดยลักษณะแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็น

แบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 4 ข้อ โดยสอบถามเกี่ยวกับ ประเภทบุคลากร สังกัดคณะ/วิทยาลัย/สถาบัน ประสบการณ์การทำงานใน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และวุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดทำหลักสูตร ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท ซึ่งมี จำนวน 3 ส่วน รวม 108 ข้อ ได้แก่

ส่วนที่ 1 ความรู้ความเข้าใจในการ เขียนหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (มคอ.2) ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) จำนวน 79 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจใน กระบวนการพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือ ปรับปรุงหลักสูตร จำนวน 16 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจในการ จัดทำหลักสูตร จำนวน 13 ข้อ

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจในกระบวนการ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำ หลักสูตร

ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ อุดมศึกษาแห่งชาติ ต่อการดำเนินงาน ของภาควิชา คณะ ฝ้ายวิชาการระดับคณะ และฝ้ายวิชาการระดับมหาวิทยาลัย จำนวน 3 ส่วน รวม 17 ข้อ ได้แก่

ส่วนที่ 1 คุณภาพการให้บริการของงานพัฒนาหลักสูตร กองทะเบียนและประมวลผล จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 งบประมาณและเวลา จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 3 สิ่งอำนวยความสะดวกและวัสดุอุปกรณ์ จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 4 บุคลากร จำนวน 4 ข้อ
การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยได้ดำเนินการตามวิธีและขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. จัดทำหนังสือแนะนำตัวและขออนุญาตเก็บข้อมูลจากงานพัฒนาหลักสูตร กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ส่งหนังสือแนะนำตัวและขออนุญาตเก็บข้อมูลถึงคณบดีในแต่ละคณะ

3. เมื่อได้รับอนุญาตรวบรวมข้อมูลในแต่ละคณะแล้วผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรในแต่ละคณะ ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ และเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์

ในขั้นตอนข้อมูล โดยตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2553) ดังนี้

มากที่สุด	ตรวจให้ 5 คะแนน
มาก	ตรวจให้ 4 คะแนน
ปานกลาง	ตรวจให้ 3 คะแนน
น้อย	ตรวจให้ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	ตรวจให้ 1 คะแนน

จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลผลความคิดเห็นจากค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50-5.00	มากที่สุด
3.50-4.49	มาก
2.50-3.49	ปานกลาง
1.50-2.49	น้อย
1.00-1.49	น้อยที่สุด

ผลการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 77.8 โดยส่วนใหญ่เป็นอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 มีอายุการทำงานตั้งแต่ 5-9 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4 และมีวุฒิการศึกษา ในระดับปริญญาเอก จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 66.1

2. ผลจากการศึกษาปัญหาของกระบวนการในการจัดทำหลักสูตรในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่าปัญหาของกระบวนการในการจัดทำหลักสูตร

ด้านความรู้ความเข้าใจในการเขียนหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (มคอ.2) ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) หมวดที่ 1 - หมวดที่ 8 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับมากทุกหมวด โดยมีปัญหาในการจัดทำหลักสูตรในหมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไปมากที่สุด รองลงมาคือหมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร และหมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการและโครงสร้างของหลักสูตร และหมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์ (ดังแสดงในตารางที่ 1)

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของกระบวนการในการจัดทำหลักสูตรจำแนกตามหมวด

หมวดที่	\bar{X}	S	ระดับ ความคิดเห็น
หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	3.96	0.71	มาก
หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร	3.88	0.81	มาก
หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการและโครงสร้างของหลักสูตร	3.87	0.77	มาก
หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล	3.63	0.93	มาก
หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต	3.78	0.81	มาก
หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์	3.87	0.88	มาก
หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร	3.70	0.93	มาก
หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร	3.57	1.00	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.78	0.79	มาก

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของกระบวนการในการจัดทำหลักสูตร จำแนกเป็นรายด้านเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับมากทุกด้าน โดยส่วนใหญ่ผู้จัดทำหลักสูตรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านความรู้

ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรมากที่สุด รองลงมาคือความรู้ความเข้าใจในการเขียนหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และความรู้ความเข้าใจในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือปรับปรุงหลักสูตร (ดังแสดงในตาราง 2)

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการจัดทำหลักสูตร จำแนกเป็นรายด้าน

รายด้านปัญหาของกระบวนการ ในการจัดทำหลักสูตร	\bar{X}	S	ระดับ ความคิดเห็น
1. ความรู้ความเข้าใจในการเขียนหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (มคอ.2) ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)	3.78	0.79	มาก
2. ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือปรับปรุงหลักสูตร	3.74	0.92	มาก
3. ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร	3.80	0.93	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.77	0.85	มาก

ความพึงพอใจในกระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดทำหลักสูตร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ต่อการดำเนินงานภาคีฯ คณะ ฝายวิชาการระดับคณะ และฝายวิชาการระดับมหาวิทยาลัย จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีความ

พึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจต่อบุคลากรมากที่สุด รองลงมา มีความพึงพอใจต่อคุณภาพให้บริการของงานพัฒนาหลักสูตร กองทะเบียนและประมวลผล และมีความพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกและวัสดุอุปกรณ์ (ดังแสดงในตาราง 3)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในกระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดทำหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติต่อการดำเนินงานภาควิชา คณะ ฝ้ายวิชาการระดับคณะ และฝ่ายวิชาการระดับมหาวิทยาลัย จำแนกเป็นรายด้าน

ความพึงพอใจในกระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดทำหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	\bar{X}	S	ระดับความพึงพอใจ
1. คุณภาพให้บริการของงานพัฒนาหลักสูตรกองทะเบียนและประมวลผล	3.67	0.75	มาก
2. งบประมาณและเวลา	3.42	0.92	ปานกลาง
3. สิ่งอำนวยความสะดวก และวัสดุอุปกรณ์	3.51	0.87	มาก
4. บุคลากร	3.72	0.83	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.58	0.70	มาก

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผล ตามลำดับดังนี้

1. ปัญหาของกระบวนการในการจัดทำหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ในการเขียนหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (มคอ.2) ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ความรู้

ความเข้าใจในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุง และความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร พบว่าปัญหาอยู่ในระดับมากนั้น อาจเนื่องมาจากเกณฑ์มาตรฐาน TQF มีข้อกำหนดหลายด้าน ทั้งในด้านอาจารย์ประจำหลักสูตร และรายละเอียดเอกสารค่อนข้างมาก มีจำนวนหมวดมาก และบางครั้งการจัดทำหลักสูตรของผู้จัดทำหลักสูตรแต่ละคนก็เข้าใจไม่ตรงกัน ภาวการณ์กรอกเอกสารจำนวนมากที่นำไปสู่การคัดลอกข้อมูลลงแบบฟอร์มของคณาจารย์และหลักสูตรเพื่อให้งาน

สำเร็จไปโดยไม่ใส่ใจต่อเนื้อหาใด ๆ ปัญหาความเป็นมาตรฐานเชิงเดี่ยวของ TQF กรอบผลการเรียนรู้ที่ละเอียด แข็งตัว และไม่ยืดหยุ่น ซึ่งไม่สอดคล้องกับความหลากหลายของสาขาวิชาการต่าง ๆ ตลอดจนลักษณะที่แตกต่างกันของมหาวิทยาลัยไทย กรอบมาตรฐานในลักษณะแบบฟอร์มทั้งหลายนอกจากไม่สะท้อนคุณภาพทางวิชาการแล้ว ยังไม่ได้สะท้อนถึงความเป็นพลวัตของการศึกษาในแต่ละสาขา ทำให้การศึกษาล้าหลังและกระบวนการพัฒนา TQF ที่ขาดการมีส่วนร่วมของคณาจารย์จากมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) ที่ว่าหลักสูตรต้องสนองความต้องการของผู้เรียน และต้องมีความสมดุลระหว่างความต้องการของผู้เรียนและสังคม อีกทั้งเพื่อให้การจัดการศึกษามุ่งสู่เป้าหมายในการผลิตบัณฑิตได้อย่างมีคุณภาพ โดยระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษาไปตามนโยบายและมีความจำเป็นต้องคำนึงถึงความต้องการความพึงพอใจของผู้ศึกษาหรือผู้ใช้หลักสูตรซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงเป็นสำคัญ และเพื่อให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education)

(TQF : HEd) พ.ศ. 2552 ได้กำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาต้องเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และเพื่อเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขาวิชา รวมทั้งเพื่อใช้เป็นหลักในการจัดทำมาตรฐานด้านต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการศึกษามุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันในการผลิตบัณฑิตได้อย่างมีคุณภาพซึ่งถือได้ว่าเป็นสิ่งใหม่สำหรับผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่ดูแลในส่วนของการจัดทำหลักสูตรของแต่ละคณะ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thailand Qualification Framework for Higher Education ; TQF : HEd)

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในกระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดทำหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ต่อการดำเนินงานของภาควิชา คณะ 2 ส่วน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือปรับปรุง และความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร ความรู้ความเข้าใจของการเขียนหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (มคอ.2) ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ทั้งหลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุง พบ

ว่าปัญหาอยู่ในระดับมากนั้น และปัญหาที่พบนั้นเป็นปัญหาในเรื่องการเขียนรายละเอียดของแต่ละหัวข้อเหมือน ๆ กัน อาจเนื่องจาก ในแต่ละหมวดนั้นมีรายละเอียดที่ต้องกรอกค่อนข้างมาก การจัดทำหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) เป็นเรื่องใหม่สำหรับผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากร ทำให้ผู้จัดทำหลักสูตรนั้นยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเขียนรายละเอียดของแต่ละหัวข้อในแต่ละหมวดซึ่งจากผลการวิจัยส่วนใหญ่จะพบว่าอาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรนั้นยังมีปัญหาในการเขียนในแต่ละหัวข้ออยู่ในระดับมาก ผู้จัดทำหลักสูตรจะต้องกำหนดรายละเอียดของหลักสูตรที่จัดทำให้ชัดเจน เปรียบเสมือนการให้รายละเอียดหรือบทนำที่จะต้องบอกจุดมุ่งหมายคร่าว ๆ ในการจัดทำหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (2552) หลักการสำคัญของ TQF มุ่งประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเข้าไว้ด้วยกันและเชื่อมโยงให้เป็นเรื่องเดียวกัน เป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในกลุ่มผู้ที่

เกี่ยวข้อง/มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคมและสถาบันอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่คาดว่าจะพึงมี มุ่งให้คุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบันใด ๆ ของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกันได้ ในสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตรตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลายโดยมั่นใจถึงคุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและเป็นที่ภาคภูมิใจและสอดคล้องกับ บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553) จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งของจุดมุ่งหมายทางการศึกษา เพราะฉะนั้นในการกำหนดหลักสูตรในระดับใดก็ตามจะต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของชาติ ตรงกับความต้องการของสังคมเหมาะสมกับผู้เรียน สามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้เจริญเติบโตในทุก ๆ ด้าน อีกทั้งจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการศึกษามากที่สุด และที่สำคัญจุดหมายของหลักสูตรจะต้องมีความชัดเจน ทรัพยากรที่เอื้อ

ต่อการเรียนการสอนถือเป็นตัวช่วยในการขับเคลื่อนให้การเรียนการสอนมีความสะดวก คล่องตัวและทันสมัย และสอดคล้องกับ ใจทักพีย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) ที่กล่าวถึงสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน ต้องเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์แก่ผู้เรียน (Usefulness) เนื้อหาวิชาควรมีประโยชน์ที่จะนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน มีประโยชน์ต่อผู้เรียน และพัฒนาสังคมทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับ ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (2552) การระบุปรัชญา ความสำคัญและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ต้องสอดคล้องกับปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันและมาตรฐานวิชาการ/วิชาชีพหรือการผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะ และความรู้ความสามารถอย่างไร และแผนพัฒนาปรับปรุงระบุแผนพัฒนาหรือแผนการเปลี่ยนแปลงหลัก ๆ ที่เสนอในหลักสูตร พร้อมระบุเวลาคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ (เช่น ภายใน 5 ปี) โดยให้ระบุกลยุทธ์สำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อความสำเร็จของแผนนั้น ๆ รวมทั้งตัวบ่งชี้ความสำเร็จ โดยตัวบ่งชี้ควรจะเป็นส่วนหนึ่งของการ

ประเมินในหมวด 7 ด้วย อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพระสมทบ อุกประโคม (2544) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน ควรให้ความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอาจารย์ผู้สอนควรให้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข รวมทั้งการปรับปรุงด้านการประเมินผล โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล อันจะนำมาซึ่งความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนในที่สุด อีกทั้งยังสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (2552) ว่าหลักสูตรทุกหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร จะต้องมีความรู้ที่ตรงและเกี่ยวข้องกับหลักสูตรนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา ณ นคร (2532 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูขาดแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคหรือกลยุทธ์การสอน และวิธีสอน วิธีการสร้างเครื่องมือการวัด ผู้สอนไม่มีเวลาพอสำหรับสร้างเครื่องมือวัดจุดประสงค์ และครูขาดความชำนาญในการวัดปฏิบัติ นอกจากนี้ เมตตา ทุ่งสืบสาม (2534) พบว่า ครูผู้สอนยังขาดความรู้เกี่ยวกับหลักการและวิธีการวัดผล เช่น

การวิเคราะห์ข้อสอบ ครูผู้สอนยังขาดความรู้เกี่ยวกับหลักการและวิธีการวัดผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฉัตรนภา พรหมมา (2542) ว่าหลักสูตรทุกหลักสูตรจะต้องมีเกณฑ์การประเมินตามองค์ประกอบของหลักสูตรในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา ด้านปัจจัยสนับสนุน ด้านบริหารหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านคุณภาพบัณฑิตปัญหาของกระบวนการในการจัดทำหลักสูตร ด้านความรู้ความเข้าใจในกระบวนการ พัฒนาหลักสูตรใหม่หรือปรับปรุงหลักสูตร มีปัญหาในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เอกสารหลักสูตร ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ขั้นตอนที่ 1 คณบดีเห็นชอบในหลักการปรับปรุงหลักสูตร และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ขั้นตอนที่ 2 เสนอหลักสูตรต่อคณะกรรมการวิชาการมหาวิทยาลัย ขาดความต่อเนื่องในการดูแลหลักสูตร เมื่อหลักสูตรมีการปรับปรุงหรือจัดทำใหม่ ส่วนใหญ่อาจารย์ที่ได้รับผิดชอบในการจัดทำจะเป็นอาจารย์ใหม่ ๆ ทำให้ไม่มีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรมาก่อน ประกอบด้วย การจัดทำหลักสูตรตามกรอบ TQF ได้

เข้ามา และเป็นสิ่งใหม่ อาจารย์ที่รับผิดชอบอาจจะไม่มีคู่มือแบบฟอร์ม ขั้นตอนในการจัดทำหลักสูตร จึงทำให้การจัดทำหลักสูตรเกิดปัญหาขึ้นซึ่งจากข้อเสนอแนะต้องการให้มีการจัดทำคู่มือขั้นตอนและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการจัดทำหลักสูตรและเสนอหลักสูตรปัญหาของกระบวนการในการจัดทำหลักสูตร ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร มีปัญหาในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สาขาวิชาที่สอดคล้อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ตำแหน่งทางวิชาการ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ วุฒิกการศึกษาว่า อาจารย์หรือผู้จัดทำหลักสูตรยังไม่มี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ขั้นตอนกระบวนการในการจัดทำหลักสูตร ขาดคู่มือหรือเอกสารในการจัดทำหลักสูตรทุกระดับที่มีรายละเอียดต่าง ๆ ที่สามารถนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติและอ้างอิงได้ อาจารย์ไม่ค่อยมีเวลาในการศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรตามกรอบ TQF เท่าที่ควร ควรจะมีการจัดอบรมหรือจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดทำหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2544) กล่าวว่า บทบาท/หน้าที่ของ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา

ได้มีการวางแผนการดำเนินงานวิชาการ กำหนดรายละเอียดของหลักสูตรสถานศึกษาและแนวการจัดสัดส่วนสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา จัดทำคู่มือการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา นิเทศกำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการจัดกระบวนการเรียนรู้ และยังสอดคล้องกับ ศิริพร ไสยรัตน์ และคณะ (2550) กล่าวว่า มหาวิทยาลัยควรมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และพัฒนากระบวนการในการจัดทำหลักสูตรให้มีความทันสมัย และเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ตลอดจนควรต้องมีการจัดอบรมให้ความรู้ในการจัดทำหลักสูตรกับอาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตร และควรมีการปรับปรุงคู่มือเสนอหลักสูตรให้มีความชัดเจนในวิธีการจัดทำหลักสูตร และมีความทันสมัยอยู่เสมอ

3. ความพึงพอใจในกระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดทำหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ต่อการดำเนินงานภาควิชา คณะ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพให้บริการของงานพัฒนาหลักสูตร กองทะเบียนและประมวลผล ด้านงบประมาณและเวลา ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดวกและวัสดุอุปกรณ์ และด้านบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เนื่องจากความสมบูรณ์และความชัดเจนของหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในเอกสารคู่มือการเสนอหลักสูตร เจ้าหน้าที่งานพัฒนาหลักสูตรสามารถบริการและให้ข้อมูลได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม และความสมบูรณ์และความชัดเจนของหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในเอกสารคู่มือการเขียนหลักสูตร มคอ.2 มีรายละเอียดมากเกินไป อาจารย์ผู้จัดทำมีภาระงานด้านอื่น ๆ มากอยู่แล้ว งานหลักสูตรมีเจ้าหน้าที่ที่เชี่ยวชาญในการตรวจสอบหลักสูตร ดูแลในการตรวจสอบหลักสูตรและจัดประชุมวิชาการต่าง ๆ ให้อาจารย์อย่างรวดเร็ว จึงช่วยให้หลักสูตรผ่าน TQF ได้ อย่างครบถ้วน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยที่ได้ทำคำรับรองไว้กับสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) ระยะเวลาในการดำเนินงานจัดทำหลักสูตรให้ทันต่อการเปิดสอน และคำตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ผู้จัดทำหลักสูตรไม่ทราบมาก่อนว่ามีการจัดสรรงบประมาณในการจัดทำหลักสูตร รวมทั้งด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและวัสดุอุปกรณ์ต่อเครื่องคอมพิวเตอร์และวัสดุอุปกรณ์ที่สนับสนุนในการจัดทำหลักสูตร และ

ด้านบุคลากร สิ่งอำนวยความสะดวกและวัสดุอุปกรณ์ ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ เครื่อง printer เครื่องถ่ายเอกสาร โปรเจคเตอร์ (Projector) และอื่น ๆ ถือได้ว่ามีความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตร และถือเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการจัดการเรียนการสอน การมีสื่อการเรียนการสอนที่ดีและทันสมัย จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนการสอน และทำให้ผู้สอนมีความกระตือรือร้นในการเรียนการสอนดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) ที่กล่าวว่า ในยุคโลกาภิวัตน์ วิชาคอมพิวเตอร์อาจเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในการประกอบอาชีพต่อไปข้างหน้า ต้องเป็นสิ่งที่สามารถจัดให้ผู้เรียนได้ (Feasibility) มีโอกาสเป็นนักพัฒนาหลักสูตรควรเลือกเนื้อหาที่สามารถจัดให้ผู้เรียนได้ เมื่อพิจารณาในแง่ความพร้อมด้านเวลา บุคลากรผู้สอน วัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นประเด็นที่สำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดียิ่งขึ้น

สรุป

ปัญหาของกระบวนการในการจัดทำหลักสูตร ด้านความรู้ความเข้าใจในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือปรับปรุงหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับ

มาก ในขณะที่ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในกระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดทำหลักสูตร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติต่อการดำเนินงานภาคีฯ คณะ ภาควิชาการระดับคณะ และฝ่ายวิชาการระดับมหาวิทยาลัย โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาของการจัดทำหลักสูตรในทุกปีอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนหรือแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดทำหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเป็นการพัฒนาในการจัดทำหลักสูตรของบุคลากรในมหาวิทยาลัยเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหในการจัดทำหลักสูตรที่ยั่งยืนต่อไป โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณร่วมกับวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ

2. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประเมินระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการหลักสูตร (TQF) ที่จะนำมาใช้เป็นหนึ่งช่องทางในการอำนวยความสะดวกแก่อาจารย์และเจ้าหน้าที่ในการจัดทำหลักสูตร

3. ผลการวิจัย พบว่าปัญหาการจัดทำหลักสูตรมีมากในทุกสายการประเมิน ดังนั้นผู้บริหารอาจจะมีกำหนดเป็นนโยบายให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและเป็นไปในรูปแบบเดียวกัน เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาหรือมีการจัดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM) เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร ตรากรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ

(TQF) และการลงมือปฏิบัติอย่างแท้จริง และเห็นผลชัดเจน

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ได้ให้เงินทุนเพื่อสนับสนุนการทำวิจัย และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. “แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา”
กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงศ์. (2539). *การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ*.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กสิณ เพรส
- ฉัตรนภา พรหมมา. (2542). *รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาเกณฑ์ประเมินหลักสูตรสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สถาบันราชภัฏ*. อุตรดิตถ์ : สำนักวิจัยและบริการวิชาการ สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). *การพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2553). “เทคนิคการประเมินการสอนและการเรียนรู้ตาม TQF,” *เทคนิคการประเมินการสอนและการเรียนรู้ตาม TQF*. 16 พฤศจิกายน 2553. < www.dpu.ac.th/ces/download.php?filename=1377584625.pdf >
23 ตุลาคม 2556.

- ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์ และคณะ. (2548). รายงานการวิจัย เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, หน้า 20-30
- เมตตา ทุ่งสามสิบ. (2534). การศึกษาการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนประถมศึกษาที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- วาสนา ณ นคร. (2532). การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศิริพร ไสยรัตน์ และคณะ. (2550). รายงานการวิจัย เรื่องปัญหาของกระบวนการในการจัดทำหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. หน้า 62
- สมพบ อุกประโคน, พระ. (2544). ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยสงฆ์ จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เลย : สถาบันราชภัฏเลย
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552. <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed>. 20 ธันวาคม 2556.

การศึกษาสาเหตุของการไม่สำเร็จการศึกษาตามแผนการ
เรียน ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
The Study of the Causes of the Failure to Complete the
Degree in Accordance with the Study Plan of Undergraduates,
Mahasarakham University

สังวาล ศิริ¹,อมต ชุมพล²

Sangwan Siri¹,Amata Choompol²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุของการไม่สำเร็จการศึกษาตามแผนของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 1/2555 ในประเด็นปัญหา 4 ด้าน คือ ด้านนิสิต ด้านผู้สอน ด้านสถานศึกษาและด้านครอบครัว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนิสิตที่ไม่สำเร็จการศึกษาค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์และนิสิตที่ไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนด ในภาคเรียนที่ 1/2555 จำนวน 24 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในปีการศึกษา 2556 ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุการไม่สำเร็จการ

¹ นักวิชาการศึกษา, กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, sangwan.s@msu.ac.th

² นักวิชาการศึกษา, กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, amata.c@msu.ac.th

¹ Educator, Division of The Registrar, Mahasarakham University, sangwan.s@msu.ac.th

² Educator, Division of The Registrar, Mahasarakham University, amata.c@msu.ac.th

ศึกษาตามแผนการเรียนเกิดจากด้านนิสิตมากที่สุด คือ นิสิตไม่มีการวางแผนการเรียน (ร้อยละ 75.00) รองลงมา คือ ด้านผู้สอน(อาจารย์สอนเร็วและรวบรัดเกินไปจนเรียนไม่เข้าใจและไม่เปิดโอกาสให้ถามหรือแสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 62.50) ด้านสถานศึกษา (มหาวิทยาลัยขาดสวัสดิการ อาคารสถานที่และส่งอำนวยความสะดวกในการเรียน คิดเป็นร้อยละ 45.83) และด้านครอบครัว(ครอบครัวไม่มีเวลาเอาใจใส่ดูแลเรื่องการเรียนทำให้หมดกำลังใจ คิดเป็นร้อยละ 16.67) ตามลำดับ

คำสำคัญ : สาเหตุไม่สำเร็จการศึกษา, นิสิต , ปริญญาตรี

Abstract

The purposes of this research were explored the causes of the failure to complete the degree in accordance with the study plan of undergraduates at Mahasarakham University in academic year 2012. The four causes included the undergraduates themselves, the instructors, the educational institute, and their families. The research sample was consisted of 24 undergraduates who failed to complete the degree in accordance with the study plan. The research was carried out using purposive sampling, the tool used for collecting data was interview in academic year 2013. The research has revealed that: The undergraduates didn't plan to study (Percentage 75.00), The instructors was been thought too fast and too succinct to not understand and didn't open to question or comment in the lesson (Percentage 62.50), The university have no well-being, property and facility to support to learn (Percentage 45.83) and the family had no time to take care of their study that clause them was disappointed (Percentage 16.67)

Keywords:The Failure to Complete the Degree in Accordance, Undergraduates.

บทนำ

ระบบเศรษฐกิจในปัจจุบัน มีทรัพยากรหลายด้านเป็นองค์ประกอบ เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ ที่เป็นวัตถุดิบทรัพยากรทางด้านทุนดำเนินการ และทรัพยากรมนุษย์ที่จัดเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดเพราะมนุษย์เป็นผู้จัดการในการบริหารและการใช้ทรัพยากรประเภทอื่นๆ ให้คุ้มค่า ดังนั้น การสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ ทักษะ และมีประสิทธิภาพ จึงเป็นกระบวนการที่สำคัญ การลงทุนในด้านการศึกษาให้กับทรัพยากรมนุษย์อย่างต่อเนื่อง ถือเป็นการพัฒนาอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้มนุษย์ที่มีทักษะและมีฝีมือในการสร้างผลงานที่มีคุณค่า การลงทุนทางการศึกษานั้นต้องใช้เงินจำนวนมากเพื่อให้ประเทศมีกำลังคนที่มีประสิทธิภาพ ถ้าการลงทุนทางการศึกษาได้ผลไม่คุ้มค่า ตรงตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้แสดงว่าการลงทุนนั้นสูญเปล่า (จารุณี มงคลแก้ว และคณะ. 2552 : 1) ความสูญเปล่าทางการศึกษาที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือ การออกกลางคัน ซึ่งมีสาเหตุมาจากปัญหาหลายด้าน ได้แก่ ปัญหาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ปัญหาด้านการเรียนการสอน ปัญหาด้านตัวผู้เรียน และปัญหาด้านครอบครัวของ

ผู้ออกกลางคัน สาเหตุต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่มีผลต่อการออกกลางคันของนิสิต ที่จะนำมาซึ่งความสูญเปล่าทางการศึกษา ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันที่มีหน้าที่ในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ทักษะ ศักยภาพในการประยุกต์ความรู้ที่ได้รับการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพที่เหมาะสมและสอดคล้องต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ องค์ประกอบของสถาบันอุดมศึกษาที่สำคัญในการสร้างคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการบริการการศึกษา ประกอบด้วย คุณภาพของผู้สอน

หลักสูตรการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย รวมทั้งปัจจัยด้านนิสิต ได้แก่ องค์ประกอบด้านสติปัญญา ด้านพื้นฐานครอบครัว นิสัยการเรียน เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อคุณภาพและความสำเร็จของนิสิตโดยตรง อย่างไรก็ตามมิใช่ว่าผู้ที่มาศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะสามารถสำเร็จการศึกษาได้ทั้งหมด ส่วนหนึ่งต้องออกจากการศึกษากลางคัน ทำให้เกิดผลเสียหายต่อนักวิชาการเรียกว่า “เกิดความสูญเปล่าในการลงทุนเพื่อการศึกษา” กล่าวคือสถานศึกษาเสียเวลาในการบริหาร

จัดการ เสียทรัพยากรในการลงทุนและเสียโอกาสในการสร้างคน ส่วนผู้เรียนเสียเวลา เสียเงินทองและประการสำคัญคือ เสียขวัญและกำลังใจในการไปเริ่มต้นใหม่ รวมทั้งภาครัฐก็จำเป็นต้องจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อสนับสนุนการอุดมศึกษาเป็นจำนวนมากเช่นกัน นอกจากนี้การออกกลางคันยังแสดงถึงประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษานั้นๆ อีกด้วย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาและผลิตบัณฑิตตามความต้องการของชุมชนและตลาดแรงงาน ส่งผลให้คุณภาพของนิสิตอยู่ในระดับที่น่าพอใจ ถึงแม้มหาวิทยาลัยจะสามารถผลิตบัณฑิตออกไปสู่ตลาดแรงงานจำนวนไม่น้อย แต่จากการศึกษาจำนวนนิสิตที่พ้นสภาพและไม่สามารถเรียนจบหลักสูตรตามแผนในแต่ละปีก็มีจำนวนไม่น้อยเช่นกัน ซึ่งถือเป็นความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาที่รัฐได้ลงทุนจัดการศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นผลเสียทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายทั้งในแง่ส่วนตัวและของรัฐ กล่าวคือ ผู้ปกครองต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายไปโดยไม่ได้รับประโยชน์ตอบแทนที่คุ้มค่า นิสิตก็มิมีผลกระทบกระเทือนต่อจิตใจ

ผู้วิจัยตระหนักและเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสาเหตุการไม่สำเร็จการศึกษาตามแผนการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานอันจะนำไปสู่แนวทางการแก้ปัญหา และการวางแผนดำเนินการจัดการศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาสาเหตุของการไม่สำเร็จการศึกษาตามแผนของ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในปัญหาด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านนิสิต ด้านผู้สอน ด้านสถานศึกษา และด้านครอบครัว

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ครั้งนี้ คือ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ไม่สำเร็จการศึกษาตามแผนหนึ่งด้วย นิสิตที่มีผลการเรียน GPAX ต่ำกว่า 1.60 และนิสิตที่ไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ภายในระยะเวลาที่กำหนดในภาคเรียน
ที่ 1/2555 จำนวน 184 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ
วิจัย

ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่ม
ตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive
Sampling) จากจำนวนประชากรทั้งหมด
โดยวิธีการจัดกลุ่มนิสิตที่ไม่สำเร็จการ
ศึกษาตามคณะและนำมาเรียงลำดับจาก
คณะที่มีจำนวนนิสิตไม่สำเร็จการศึกษา
ตามแผนมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด แล้ว
คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากคณะที่มี
จำนวนนิสิตไม่สำเร็จการศึกษาตามแผน
มากที่สุด 6 ลำดับแรก จากนั้นทำการสุ่ม
ตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random
Sampling) ให้ได้ชั้นปีละ 4 คน รวมเป็น
24 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิง
คุณภาพ มุ่งเน้นการศึกษาสาเหตุการไม่
สำเร็จการศึกษาตามแผน ของนิสิตระดับ
ปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ให้ความสำคัญกับการ
เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ดังต่อ
ไปนี้

แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง
ผู้วิจัยใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิง
คุณภาพด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก
โดยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์การสัมภาษณ์
ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ใน
การวิจัยครั้งนี้ เป็นแนวคำถามสำหรับ
นิสิตที่ไม่สำเร็จการศึกษาตามแผน แบ่ง
ออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ
แบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีลักษณะของแบบ
สัมภาษณ์เป็นคำถามแบบตรวจสอบ
รายการ (Check List) ได้แก่ คณะที่
สังกัด สาเหตุที่สมัครเข้าศึกษาใน
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม รูปแบบการ
ศึกษา (ระบบปกติ/ระบบพิเศษ) และ
ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

ตอนที่ 2 สาเหตุของการไม่สำเร็จ
การศึกษา เป็นคำถามปลายเปิด เน้น
การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก แบ่งเป็น 4
ประเด็น คือ

1. ด้านนิสิต ได้แก่ การวางแผน
การเรียน การใช้เวลาสำหรับกิจกรรมอื่น ๆ
ที่ปรึกษาด้านการศึกษา ความพยายาม
และความตั้งใจของนิสิต ความสนใจและ
ความถนัดของนิสิต ปัญหาด้านสุขภาพ
การคบเพื่อนต่างเพศ และความวิตกกังวล
ในเรื่องอื่น ๆ

2. ด้านผู้สอน ได้แก่ ทัศนคติสัมพันธภาพ และความเอาใจใส่ในนิสิต การสอนและวิธีการสอน การมอบหมายงาน ข้อสอบ พฤติกรรมส่วนตัวของผู้สอน เช่น การแต่งกาย การพูดจาและการแสดงออกต่อผู้เรียน

3. ด้านสถานศึกษา ได้แก่ การจัดกิจกรรม การเปิดหลักสูตร เนื้อหาของวิชาเรียน สวัสดิการ อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งเรียนรู้ (ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์) โรงอาหาร หอพัก กฎระเบียบข้อบังคับ และทุนการศึกษา

4. ด้านครอบครัว ได้แก่ ความอบอุ่นในครอบครัว ฐานะ ภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบในครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว การดูแลเอาใจใส่และการให้คำปรึกษาจากผู้ปกครอง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยพัฒนาและปรับปรุงเพื่อป้องกันปัญหาการไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก นอกจากนี้ผู้วิจัยยังอาศัยการสังเกต การจดบันทึก การบันทึกเสียง ประกอบการสัมภาษณ์ครั้งนี้ด้วย สำหรับการจัดทำข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลภาคทฤษฎี ศึกษาจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในแหล่งต่าง ๆ

2. การสัมภาษณ์นิตินิตกลุ่มตัวอย่าง

2.1 พูดคุยเรื่องทั่วไปกับนิตินิต เพื่อสร้างความคุ้นเคยให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ ไม่รู้สึกกังวลในการตอบคำถาม

2.2 แจ้งวัตถุประสงค์การสัมภาษณ์ให้นิตินิตรับทราบว่าข้อมูลจากการสัมภาษณ์นี้จะนำไปใช้ประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย และไม่มีผลกับการเรียนของนิตินิตไม่ว่ากรณีใดๆ เพื่อให้นิตินิตเห็นคุณค่าในการให้ข้อมูลและรู้สึกไม่กังวลต่อข้อคำถาม

2.3 แจ้งให้นิตินิตทราบว่ามีการจดบันทึกและมีการบันทึกเสียงระหว่างสัมภาษณ์

3. เรียบเรียงข้อมูลจากเรื่องบันทึกเสียงและจากการจดบันทึกออกมาเป็นข้อความแล้วจำแนกออกเป็นประเด็นต่าง ๆ

4. ตรวจสอบข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลมีความครบถ้วน สมบูรณ์และน่าเชื่อถือ ประกอบด้วย การตรวจสอบข้อมูล การตรวจสอบวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการทบทวนข้อมูล ดังนี้

4.1 การตรวจสอบข้อมูล ด้วยวิธีการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้อาจระบบข้อมูลและตรวจสอบข้อมูล

4.2 ตรวจสอบวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

4.3 การทบทวนข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลที่ได้นำมาปรับปรุงแก้ไขให้ข้อมูลมีความสมบูรณ์มากที่สุด

การตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยยืนยันความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของข้อมูลด้วยการให้เจ้าของข้อมูลได้อ่านและตรวจสอบความถูกต้องพร้อมทั้งทักท้วงแก้ไขให้ข้อคิดเห็นอื่นๆ เพิ่มเติมและยอมรับข้อมูลที่นำเสนอ นั้น ทั้งนี้ข้อมูลดังกล่าวจะใช้ทั้งส่วนที่เป็นข้อมูลเบื้องต้นที่ได้จากการสัมภาษณ์และข้อมูลที่ผู้วิจัยได้จัดกระทำเรียบเรียงวิเคราะห์และตีความแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งเน้นการศึกษาสาเหตุการไม่สำเร็จการศึกษาตามแผนของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เป็นหลัก เพื่อทราบถึงสาเหตุการไม่สำเร็จการศึกษาตามแผนปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย โดยนำผลการศึกษาที่ได้มาเปรียบเทียบกับวิเคราะห์กับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกันนำไปสู่ข้อเสนอแนะในลำดับต่อไป

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจาก นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ไม่สำเร็จการศึกษาตามแผนจากคณะที่มีจำนวนนิสิตไม่สำเร็จการศึกษาตามแผนมากที่สุด 6 คณะ และทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ให้ได้กลุ่มตัวอย่าง ชั้นปีละ 4 คน รวมเป็น 24 คนจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบ สัมภาษณ์ พบว่า ส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 14 คน (ร้อยละ 58.33) เพศชาย จำนวน 10 คน (ร้อยละ 41.67) สังกัด คณะการบัญชีและการจัดการ 6 คน (ร้อยละ 25.00) คณะเทคโนโลยี 5 คน (ร้อยละ 20.83) วิทยาลัยการเมืองการ ปกครอง 4 คน (ร้อยละ 16.67) คณะการ ท่องเที่ยวและการโรงแรม 4 คน (ร้อยละ 16.67) คณะวิทยาการสารสนเทศ 3 คน (ร้อยละ 12.50) และคณะวิศวกรรมศาสตร์ 2 คน (ร้อยละ 8.33) ส่วนมากระบุสาเหตุ ที่สมัครเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย มหาสารคาม เพราะชื่อเสียงของ มหาวิทยาลัย จำนวน 9 คน (ร้อยละ 37.50) และส่วนมากเป็นนิสิตระบบปกติ จำนวน 15 คน (ร้อยละ 62.50)

2. ผลการศึกษาสาเหตุของการ ไม่สำเร็จการศึกษาตามแผนมีดังนี้

2.1 ด้านนิสิตเป็นปัญหาหลัก ที่นิสิตกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็น ว่าเป็นปัญหามากที่สุด (ร้อยละ 75.00) โดยนิสิตแสดงความคิดเห็นว่าตนเอง ไม่มีการวางแผนการเรียน ลงทะเบียน เรียนวิชาต่างๆ ตามเพื่อน และบางคน ไม่ได้ลงทะเบียนเรียนด้วยตนเอง ให้ เพื่อนลงทะเบียนเรียนแทน ปัญหาที่พบ รองลงมา คือ นิสิตใช้เวลาไปกับกิจกรรม

อย่างอื่นมากเกินไป ไม่ได้แบ่งเวลาให้ กับการเรียนและกิจกรรมอื่นๆ อย่าง เหมาะสม โดยส่วนมากแล้วจะใช้เวลาไป กับการเที่ยวกลางคืน ส่งผลให้ตื่นไป เรียนไม่ทัน ขาดความพยายามและ ความตั้งใจในการเรียน มีปัญหาด้านสติ ปัญญาไม่ดี ทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน ซึ่ง เมื่อเรียนไม่ทันเพื่อนแล้วก็ทำให้ไม่ ยอยากเข้าเรียนเลยส่งผลให้คะแนนออก มาไม่ดี

2.2 ด้านผู้สอนเป็นปัญหาที่ นิสิตกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่า เป็นปัญหารองลงมาจากด้านนิสิต (ร้อยละ 62.50) โดยนิสิตกลุ่มตัวอย่างแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผู้สอนว่า อาจารย์สอนเร็วและรวบรัดเกินไปจน เรียนไม่เข้าใจและอาจารย์ไม่เปิดโอกาส ให้ถามหรือแสดงความคิดเห็น รองลงมา คือ อาจารย์เลือกวิธีการสอนและกิจกรรม ไม่เหมาะสม อาจารย์มอบหมายงานให้ ไปทำนอกเวลาเรียนมากเกินไป และอาจารย์ สอนน่าเบื่อ ไม่น่าสนใจ ทำให้ผู้เรียนไม่มี ความสนใจและคิดสร้างสรรค์

2.3 ด้านสถานศึกษาเป็นปัญหา ที่นิสิตกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็น ว่าเป็นปัญหารองลงมาจากด้านผู้สอน (ร้อยละ 45.83) โดยนิสิตแสดง ความ คิดเห็นเกี่ยวกับด้านสถานศึกษาว่า

มหาวิทยาลัยขาดสวัสดิการ อาคาร สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน รองลงมาคือ แหล่งเรียนรู้ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนิสิต ไม่ได้รับการดูแลใกล้ชิดจากอาจารย์ที่ปรึกษา กฎระเบียบข้อบังคับมีมากเกินไป และอื่นๆ ได้แก่ ถนน ฝุ่น คิวรถ ที่จอดรถ เป็นต้น

2.4 ด้านครอบครัว นิสิตกลุ่มตัวอย่างจำนวนไม่กี่คนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านครอบครัว (ร้อยละ 16.67) ซึ่งประเด็นหลัก คือ ครอบครัวไม่มีเวลาเอาใจใส่ดูแลเรื่องการเรียนรู้ทำให้หมัดกำลังใจ รองลงมา คือ ครอบครัวมีบุตรหลายคน บิดาและมารดาหรือผู้ปกครองไม่สามารถให้คำปรึกษาด้านการเรียนรู้ ไม่มีเวลาเรียนเพราะติดภาระหน้าที่ทางครอบครัว

อภิปรายผล

จากผลจากการวิจัย พบว่า นิสิตส่วนมากมีความเห็นว่าปัญหาการไม่สำเร็จการศึกษาตามแผนเกิดจากด้านนิสิตมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านผู้สอน ด้านสถานศึกษา และด้านครอบครัว ตามลำดับ ซึ่งหากวิเคราะห์จากผลการวิจัยเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านนิสิต พบว่า สาเหตุการไม่สำเร็จการศึกษาตามแผนของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีสาเหตุเพราะนิสิตไม่มีการวางแผนการเรียน จากประเด็นนี้ชี้ให้เห็นว่าแผนการเรียนมีความสำคัญต่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นอย่างมาก ผู้เรียนควรจะศึกษาแผนการเรียนในหลักสูตรที่ตนเองกำลังศึกษาและควรมีเป้าหมายและมีการวางแผนเพื่อให้การศึกษารวดตามเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของวัชร ตรีภูงาม และคณะ (2550 : 90) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกรออกกลางคันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พบว่า การที่นักศึกษาไม่มีเป้าหมายในการเรียน จะส่งผลกระทบคือ ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายไม่ตั้งใจเรียน ขาดเรียนบ่อย ทั้งนี้นิสิตที่มีเป้าหมายในการเรียนจะมีการวางแผนการเรียนที่ดีด้วย

2. ด้านผู้สอน พบว่า สาเหตุด้านอาจารย์ผู้สอนเป็นสาเหตุรองลงมาจากด้านนิสิต ซึ่งนิสิตกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นนี้ว่าอาจารย์สอนเร็วและรวบรัดเกินไปจนเรียนไม่เข้าใจและไม่เปิดโอกาสให้ถามหรือแสดงความคิดเห็น ประเด็นนี้ชี้ให้เห็นว่าผู้สอนมีความสำคัญในการกระตุ้นให้

ผู้เรียนเกิดความสนใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน นิสิตที่เรียนไม่ทันอาจจะไม่กล้าซักถาม ดังนั้น ผู้สอนอาจจะมีการทบทวนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีความตั้งใจ กล้าซักถามเมื่อไม่เข้าใจ หรือตามไม่ทัน จะช่วยให้มีผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จารุณี มงคลแก้ว และคณะ (2553 : 66) ได้ศึกษาสาเหตุการออกกลางคันและการไม่สำเร็จการศึกษาตามแผนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา พบว่า ด้านผู้สอนมีสาเหตุส่วนใหญ่มาจากอาจารย์สอนเร็วและรวบรัดเกินไป รองลงมาคือ อาจารย์มอบหมายงานให้ไปทำนอกเวลาเรียนมากเกินไป

3. ด้านสถานศึกษา พบว่า สาเหตุด้านสถานศึกษาเป็นสาเหตุรองลงมา จากด้านผู้สอน ซึ่งนิสิตกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นนี้ว่า มหาวิทยาลัยขาดสวัสดิการ อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน จากประเด็นนี้ชี้ให้เห็นว่าสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนของนิสิต การจัดทำแบบสำรวจความต้องการของนิสิตเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะ

จะช่วยให้เข้าถึงความต้องการของนิสิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรจง โอพาริ (2546 : 100) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาและการออกกลางคันตามความเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า ปัจจัยส่วนหนึ่งที่ทำให้ นิสิตมีความอยากเรียนคืออาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

4. ด้านครอบครัว พบว่า นิสิตกลุ่มตัวอย่างจำนวนไม่กี่คนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านครอบครัว ซึ่งประเด็นหลักคือ ครอบครัวไม่มีเวลาเอาใจใส่ดูแลเรื่องการเรียนรู้ ทำให้หมดกำลังใจ จากประเด็นข้างต้นชี้ให้เห็นว่า สถาบันครอบครัวมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเรียนของนิสิต เพราะครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่ใกล้ชิดกับนิสิต หากครอบครัวไม่สนับสนุนหรือไม่เข้าใจก็จะส่งผลต่อสภาพจิตใจของนิสิต ทำให้ นิสิตขาดกำลังใจและส่งผลกระทบต่อ การเรียนได้ ดังที่ ประสาร ทิพย์ธารา (อ้างอิงจาก เกษตร เมืองทอง, 2544 : 13) กล่าวว่า ครอบครัวของเด็กวัยรุ่น เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อปัญหาของเด็กวัยรุ่นเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของบรรจง โอพาริ (2546 : 100) พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวมีผลต่อการเรียนของนิสิต นิสิตบางคนครอบครัวมี

รายได้น้อย ฐานะไม่มั่นคงทำให้เกิด ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายไม่สามารถสงเสีย ให้เรียนได้

ความต้องการด้านการจัดการเรียนการ สอนรวมถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยนี้สามารถใช้เป็นข้อมูล พื้นฐานในการเพิ่มประสิทธิภาพการ จัดการเรียนการสอนสำหรับมหาวิทยาลัย มหาสารคาม ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัย ศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่ไม่สำเร็จการ ศึกษาตามแผนการเรียนเท่านั้น ใน อนาคตควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับ กลุ่มตัวอย่างของนิสิตที่สำเร็จการศึกษา ตามแผน และควรมีการศึกษาปัญหาและ

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัย มหาสารคามที่สนับสนุนงบประมาณการ วิจัยในครั้งนี้จากเงินทุนอุดหนุนการวิจัย งบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ 2556 มหาวิทยาลัยมหาสารคามและขอ ขอบคุณ นิสิตกลุ่มตัวอย่าง ที่ให้ความ อนุเคราะห์สละเวลาในการตอบแบบ สัมภาษณ์และให้ข้อมูลจนทำให้การวิจัย ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กองทะเบียนและประมวล. (2555). *คู่มือระเบียบข้อบังคับ ระดับปริญญาตรีปีการ ศึกษา 2555*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
- จารุณี มงคลแก้วและคณะ. (2552). *การศึกษาสาเหตุการออกกลางคันและการไม่ สำเร็จการศึกษาตามแผนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.*
- วัชรีย์ ตรีสกุลงามและคณะ. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การออกกลางคันของ นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.*
- เกษตร เมืองทอง. (2544). *สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรม ไฟฟ้า ภาควิชาครุศาสตร์ไฟฟ้า คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.*

- บรรจง โอพาริ. (2546). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาและการออกกลางคันตามความเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยทักษิณ*. กลุ่มงานบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ, จังหวัดสงขลา.
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษา. (2548). *สำนักงานเลขาธิการการศึกษา. รายงาน การวิจัยเส้นทางการศึกษาและเทคโนโลยี*. ภาพพิมพ์. กรุงเทพมหานคร

วารสารสารคาม

หลักเกณฑ์และคำแนะนำสำหรับผู้พิมพ์

บทความ หรือ บทความวิจัย (Instructions for the Authors)

วารสารสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีนโยบายในการส่งเสริม เผยแพร่ ผลงานวิชาการและงานวิจัยที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการ และเป็นสื่อกลางแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงวิชาการ โดยครอบคลุมวิทยาการด้านวิจัย สถาบัน โดยรูปแบบผลงานที่วารสารจะรับพิจารณา มี 2 ประเภท คือ บทความทั่วไป และบทความวิจัย

บทความและบทความวิจัยที่จะนำมาตีพิมพ์ในวารสารสารคามนี้จะต้องได้รับการตรวจสอบทางวิชาการ (Peer review) ก่อน เพื่อให้วารสารมีคุณภาพในระดับมาตรฐานสากล และนำไปอ้างอิงได้ ผลงานที่ส่งมาตีพิมพ์ จะต้องมีการทบทวนความรู้เดิมและเสนอความรู้ใหม่ที่ทันสมัยรวมทั้งข้อคิดเห็นที่เกิดประโยชน์ต่อผู้อ่าน ผลงานไม่เคยถูกนำไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่นใดมาก่อน และไม่ได้อยู่ในระหว่างการพิจารณาลงวารสารใดๆ การเตรียมต้นฉบับที่จะมาลงตีพิมพ์ ควรปฏิบัติตามคำแนะนำดังนี้

การเตรียมต้นฉบับสำหรับบทความและบทความวิจัย

1. ภาษา เป็นภาษาไทยหรืออังกฤษก็ได้ ถ้าเป็นภาษาไทย ให้ยึดหลักการใช้คำศัพท์หรือการเขียนทับศัพท์ให้ยึดหลักของราชบัณฑิตยสถาน พยายามหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาอังกฤษในข้อความ ยกเว้นกรณีจำเป็น ศัพท์ภาษาอังกฤษที่ปนไทย ให้ใช้ตัวเล็กทั้งหมดยกเว้นชื่อเฉพาะซึ่งต้องขึ้นต้นด้วยตัวอักษรใหญ่ ถ้าเป็นภาษาอังกฤษ ควรให้ผู้เชี่ยวชาญในภาษาอังกฤษตรวจสอบความถูกต้องก่อนที่จะส่งต้นฉบับ

2. ขนาดของต้นฉบับ พิมพ์หน้าเดียวบนกระดาษสัน ขนาด เอ 4 (216 x 279 มม.) ควรเว้นระยะห่างจากขอบกระดาษด้านบนและซ้ายมืออย่างน้อย 40 มม. (1.5 นิ้ว) ด้านล่างและขวามืออย่างน้อย 25 มม. (1 นิ้ว) พิมพ์ด้วยโปรแกรมไมโครซอฟท์เวิร์ด ด้วยรูปแบบอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวอักษรย่อนี้ ใส่ตัวอักษรด้วย

3. จำนวนหน้า บทความและบทความวิจัย ไม่ควรเกิน 12 หน้า

การเรียงลำดับเนื้อหา

1. บทความวิจัย

1.1 ชื่อเรื่อง (title) ควรสั้น กะทัดรัด และสื่อเป้าหมายหลักของการศึกษาวิจัยไม่ใช่คำย่อ ความยาวไม่ควร เกิน 100 ตัวอักษร ชื่อเรื่องต้องมีทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษโดยให้นำชื่อเรื่องภาษาไทยขึ้นก่อน

1.2 ชื่อผู้นิพนธ์และที่อยู่ ให้มีทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ และระบุตำแหน่งทางวิชาการ หน่วยงานหรือสถาบัน ที่อยู่ และ E-mail ของผู้นิพนธ์ เพื่อใช้ติดต่อเกี่ยวกับต้นฉบับและบทความที่ตีพิมพ์แล้ว

1.3 บทคัดย่อ (abstract) ให้มีทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เป็นเนื้อความย่อที่อ่านแล้วเข้าใจง่าย โดยเรียงลำดับความสำคัญของเนื้อหา เช่น วัตถุประสงค์ วิธีการศึกษาผลงานและการวิจารณ์ อย่างต่อเนื่องกัน ไม่ควรเกิน 250 คำ หรือ 15 บรรทัด ไม่ควรมีคำย่อ ให้บทคัดย่อภาษาไทยขึ้นก่อนภาษาอังกฤษ

1.4 คำสำคัญหรือคำหลัก (keywords) ให้ระบุทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ใส่ไว้ท้ายบทคัดย่อของแต่ละภาษา

1.5 บทนำ (introduction) เป็นส่วนของเนื้อหาที่บอกความเป็นมา และเหตุผลนำไปสู่การศึกษาวิจัย ให้ข้อมูลทางวิชาการพร้อมทั้งจุดมุ่งหมายที่เกี่ยวข้องอย่างคร่าว ๆ และมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาและการวิจัยนั้นด้วย

1.6 วัสดุ อุปกรณ์และวิธีการศึกษา ให้ระบุรายละเอียดวัสดุ อุปกรณ์ สิ่งที่น่าสนใจ จำนวนลักษณะเฉพาะของตัวอย่างที่ศึกษา ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษา อธิบายวิธีการศึกษา หรือแผนการทดลองทางสถิติ การสุ่มตัวอย่าง วิธีการเก็บข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1.7 ผลการศึกษา (results) แจ้งผลที่พบตามลำดับหัวข้อของการศึกษาวิจัยอย่างชัดเจนได้ใจความ ถ้าผลไม่ซับซ้อนไม่มีตัวเลขมาก ควรใช้คำบรรยาย แต่ถ้ามีตัวเลขมากตัวแปรมาก ควรใช้ตาราง แผนภูมิแทน ไม่ควรมีเกิน 5 ตารางหรือแผนภูมิ ควรแปลความหมายและวิเคราะห์ผลที่ค้นพบ และสรุปเปรียบเทียบกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.8 วิจารณ์และสรุปผล (discussion and conclusion) ชี้แจงว่า ผลการศึกษาตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย หรือแตกต่างไปจากผลงานที่มีผู้

รายงานไว้ก่อนหรือไม่ อย่างไร เหตุผลใดจึงเป็นเช่นนั้น และมีพื้นฐานอ้างอิงที่เชื่อถือได้ และให้จบด้วยข้อเสนอแนะที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ หรือทิ้งประเด็นคำถามการวิจัย ซึ่งเป็นแนวทางสำหรับการวิจัยต่อไป

1.9 ตาราง รูป รูปภาพ และแผนภูมิ ควรคัดเลือกเฉพาะที่จำเป็น และต้องมีคำอธิบายสั้นๆ แต่สื่อความหมาย ได้สาระครบถ้วน ในกรณีที่เป็นการวางคำอธิบาย ต้องอยู่ด้านบน ในกรณีที่เป็นรูปภาพ หรือแผนภูมิ คำอธิบายอยู่ด้านล่าง

1.10 กิตติกรรมประกาศ ระบุสั้นๆ ว่าได้รับการสนับสนุนทุนวิจัย และความช่วยเหลือจากองค์กรใดหรือใครบ้าง

1.11 เอกสารอ้างอิง (references) สำหรับการพิมพ์เอกสารอ้างอิง ทั้งเอกสารอ้างอิงที่เป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษโดยมีหลักการทั่วไป คือ เอกสารอ้างอิงต้องเป็นที่ถูกตีพิมพ์และได้รับการยอมรับทางวิชาการ ไม่ควรเป็นบทความย่อ และไม่ใช้การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล ถ้ายังไม่ได้ถูกตีพิมพ์ ต้องระบุว่า รอการตีพิมพ์ (in press)

2. บทความทั่วไป

- 2.1 ชื่อเรื่อง
- 2.2 ผู้แต่ง
- 2.3 บทคัดย่อ
- 2.4 คำสำคัญ
- 2.5 บทนำ
- 2.6 เนื้อหา
- 2.7 บทสรุป
- 2.8 เอกสารอ้างอิง

3. บทวิจารณ์หนังสือ

- 3.1 ข้อมูลทางบรรณานุกรม
- 3.2 ชื่อผู้วิจารณ์
- 3.3 บทวิจารณ์

เอกสารอ้างอิง

ใช้รูปแบบการอ้างอิง (APA Style)

การเขียนเอกสารอ้างอิง

ก. กรณีที่เป็นรายงานวิจัย มีรูปแบบและการเรียงลำดับดังนี้ : ชื่อผู้เขียน (ในกรณีภาษาไทย ใช้ชื่อและนามสกุล และในกรณีภาษาอังกฤษ ใช้นามสกุลและชื่อ). ปีที่พิมพ์. ชื่อเรื่อง. ชื่อย่อของวารสาร. เล่มที่พิมพ์ ฉบับที่พิมพ์: เลขหน้าแรกถึงหน้าสุดท้ายของเรื่อง. ในกรณีที่มีผู้เขียนมากกว่า 6 คน ให้ใส่รายชื่อผู้เขียนทั้ง 6 คนแรก แล้วตามด้วยคำว่า “ และคณะ” หรือ “et al”

ตัวอย่าง

อมรรัตน์ จงสวัสดิ์ตั้งสกุล, ลัดดา เหมาะะสุวรรณ. (2002). Evidenced based maillard reeaction : focusing on parenteral nutrition. *วารสารโภชนบำบัด*. 13(1) : 3-11

Vega KJ, Pina I, Krevaky B. (1996). Heart transplantation is associated is with an increase risk for pancreatobiliary diseases. *Ann Intern Med*. 124(11) : 980-3

ข. กรณีที่เป็นหนังสือ มีรูปแบบและการเรียงลำดับ เหมือนเอกสารอ้างอิงที่เป็นรายงานวิจัย (ในข้อ ก.) ยกเว้น ใช้ ชื่อหนังสือ เมืองที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์ แทน ชื่อย่อวารสาร

ตัวอย่าง

วิญญู มิตรานันท์. (2538). *พยาธิกายวิภาค*. กรุงเทพฯ : โอเอสพริ้นติ้งเฮาส์. 629-78.

Ringsven MK, Bond D.(1996). *Gerontology and leadership skills for nureses*. 2nd ed. Albany (NY) : Delmar Publishers. 100-25.

ค. กรณีที่เป็นรายงานการประชุมและสัมมนา มีรูปแบบการเรียงลำดับ คือ ชื่อผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์, ชื่อเอกสารรวมเรื่องที่ได้จากรายงานการประชุม, วัน เดือน ปีที่จัด : สถานที่จัด : สำนักพิมพ์ หรือผู้จัดพิมพ์, เลขหน้า.

ตัวอย่าง

ณัฐนันท์ สินชัยพานิช, วราภรณ์ จรรยาประเสริฐ, ยุพิน รุ่งเวชวุฒิวินทยา, มนต์ชูลี นิตินพ,

สาริต พุทธิพิพัฒน์ขจร. (2542). เกสซ์กรพัฒนาเพื่อการพึ่งพาตนเอง. *รายงานการประชุมวิชาการเภสัชกรรม ประจำปี 2542 ของเภสัชกรรมสมาคมแห่งประเทศไทย* ; 24-26 มีนาคม 2542. กรุงเทพมหานคร : เภสัชกรรมสมาคมแห่งประเทศไทย. 89-105.

Kimmura J. Shibasaki H, editors. (1996). *Proceeding of 10yh International Congress of EMG and/Clinical Neurophysiology* ; 15-16 Oct 1995; Kyoto Japan. Amsterdam: Eelsevier. 80-90.

ง. กรณีเป็นวิทยานิพนธ์ มีรูปแบบการเรียงลำดับ คือ ชื่อผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์, ชื่อวิทยานิพนธ์, สถาบันที่พิมพ์ : ชื่อสถาบันการศึกษา

ตัวอย่าง

อัมพร ณรงค์สันติ.(2541). *การใช้ยาเจนตั้มยซินวันละครั้งเปรียบเทียบกับวันละสองครั้งในทารกแรกเกิดไทย.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาเภสัชศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Kaplan SJ. (1995).*Post-hospital home health care: the elderly ,s access and utilization* [dissertayion]. St. Louis (MO):Washington Univ.

จ. กรณีที่เป็นบทความในหนังสือพิมพ์ มีรูปแบบและการเรียงลำดับเหมือนเอกสารอ้างอิงที่เป็นรายงานวิจัย (ในข้อ 11.1.1. ก)

ตัวอย่าง

Lee G. (1996). Hospitalization tied to ozone pollution: study estimates 50,000 admissions annually. *The Washington Post* Jun 21.5.

จ. กรณีที่เป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีรูปแบบและการเรียงลำดับ คือ ชื่อผู้แต่ง. ปีที่พิมพ์ ชื่อเรื่อง. ชื่อวารสาร (ปี เดือน วันที่อ้างอิงถึง) เล่มที่ (ฉบับที่) : ได้มาจาก ชื่อ website

ตัวอย่าง

Morse SS. (1995). Factors in the emergence of infectious disease. *Emerg Infect Dis* [cited 1996 Jun 5] ; 1(1): Available from:URL// [www. Cdc.gov/ncidod/Eid.htm](http://www.Cdc.gov/ncidod/Eid.htm)

รูปแบบการเขียนบทความ

ชื่อเรื่อง ภาษาไทย..... (Browallia New 18 pt. หน้า).....

ภาษาอังกฤษ..... (Browallia New 18 pt. หน้า).....

ชื่อผู้พิมพ์ ภาษาไทย¹²³

ภาษาอังกฤษ¹²³

(TH SarabunPSK 16 pt. ปกติ)

บทคัดย่อ (Browallia New 16 pt. หน้า)

.....
.....(เนื้อเรื่อง Browallia New 14 pt. ปกติ).....
.....

คำสำคัญ: (หัวข้อ Browallia New ขนาด 16 Pt.หน้า). (เนื้อหา Browallia New ขนาด 14 Pt.ปกติ)

Abstract (Browallia New 16 pt. หน้า)

.....
.....(เนื้อเรื่อง Browallia New 14 pt. ปกติ).....
.....

Keyword: (หัวข้อ Browallia New ขนาด 16 Pt.หน้า). (เนื้อหา Browallia New ขนาด 14 Pt.ปกติ)

¹ รายละเอียดของผู้พิมพ์ภาษาไทย .. (เนื้อหา TH SarabunPSK ขนาด 12 Pt.ปกติ)...หน่วยงานที่สังกัด...เบอร์โทรศัพท์.... Email...

¹ รายละเอียดของผู้พิมพ์ภาษาอังกฤษ .. (เนื้อหา TH SarabunPSK ขนาด 12 Pt.ปกติ)...หน่วยงานที่สังกัด...เบอร์โทรศัพท์.... Email...

บทนำ (Introduction) (Browallia New 16 pt. หน้า)

.....
.....(เนื้อเรื่อง Browallia New 14 pt. ปกติ).....
.....

วัสดุอุปกรณ์และวิธีการศึกษา (Materials and Methods) (Browallia New 16 pt. หน้า)

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในงานวิจัย
วิธีวิจัย และการวางแผนการทดลองทางสถิติ
การเก็บข้อมูล
การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูล
(เนื้อเรื่อง Browallia New 14 pt. ปกติ)

ผลการศึกษา (Results) (Browallia New 16 pt. หน้า)

.....
.....(เนื้อเรื่อง Browallia New 14 pt. ปกติ).....
.....

วิจารณ์และสรุปผล (Discussion and Conclusion) (Browallia New 16 pt. หน้า)

.....
.....(เนื้อเรื่อง Browallia New 14 pt. ปกติ).....
.....

เอกสารอ้างอิง (References) (Browallia New K 16 pt. หน้า)

.....
.....(เนื้อเรื่อง Browallia New 14 pt. ปกติ).....
.....

ใบสมัครสมาชิกวารสารสารคาม
(SARAKHAM JOURNAL) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โปรดกรอรายละเอียดในใบสมัคร ดังต่อไปนี้

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ - นามสกุล

ที่อยู่ บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ถนน.....ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์..... โทรสาร..... E-mail.....

หน่วยงาน..... สถานที่ทำงาน.....

ถนน..... แขวง/ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

โทรสาร.....

สมัครเป็นสมาชิกรายปี 2 ฉบับ ค่าสมาชิก 300 บาท

สมัครเป็นสมาชิกสองปี 4 ฉบับ ค่าสมาชิก 550 บาท

ท่านสามารถส่งจ่ายธนาคัติหรือตัวแลกเงิน สั่งจ่าย **ปณ.ทำขอนแก่น**

ในนาม : **นางฉวีวรรณ อรรถะเศรษฐ์**

งานวารสาร กองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย

จังหวัดมหาสารคาม 44150

ท่านสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ 043 - 754416 ต่อ 1754

พิมพ์ที่ : หอจ.โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา 232/199 ถ.ศรีจันทร์ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000
Tel. 0-4332-8589-91 Fax. 0-4332-8592 E-mail : klungpress@hotmail.com 2558 สหัง 08

SARAKHAM JOURNAL

MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Vol.5 No.2 July - December 2014

MYANMAR

THAILAND

CAMBODIA

SINGAPORE

INDONESIA

LAOS

VIETNAM

MALAYSIA

PHILIPPINES

BRUNEI DARUSSALAM

